

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDEKEN:

Egy évre ... 36 kor.
Fél évre ... 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 3 kor.

Nyilttéri közlemények megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI LAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:

Stauber József.

Kedd, július 31.

A legfontosabb teendő.

Barabás Béla főispán ma elfoglalta hivatalát. Az aradi polgárság a legnagyobb érdeklődéssel és várakozással tekint az új főispán működésére elé, aki — ezt mindenestre föltételezzük — különösen a kispolgárság érdekében akar közhasznú működést kifejteni. Természetes tehát ama kívánságunk, hogy az új főispánnak mindenek előtt Arad város legégetőbb kérdésével, a közélettel kell igen behatóan foglalkoznia. Talán némelyek azt vetik ez indítvány ellen, hogy Barabás Béla az országos politika színteréről jöve aligha fog a mi zöltségpiacunk kicsi dolgaival komolyan törődni, aligha tudja magát belemélni ebbe, az első pillanatban szűknek látszó közélettel keretbe. Akik így gondolkoznak, azoknak Arad város egész polgárságával egyetemben, azt feleljük, hogy a közélettel ügyénél nincs ma fontosabb kérdése ennek a városnak. A politikai és társadalmi mozgalmak mind eltörpülnek a lakosság ama kiáltó kívánsága mögött, hogy végre rend legyen a piacunkon, hogy végre a szegényebb munkásosztályok és kispolgárok is jóllakhassanak legalább hetenként háromszor.

Minden elfogulatlan szemlélő szomorúan konstataálhatja, hogy a mai aradi közélettel viszonyok teljesen tarthatatlanok. A piaci uzsora a legféltetlenebbül tombol és pusztítja a kis egzisztenciákat, a hatóság minden igyekezete hiábavalónak bizonyul, mert sem elég segítő eszköze, sem kellő energiája nincs a kapzsiságot okozta rettenetes pusztítás megfékezésére. Hiába juttatta a kormány bizalma Barabás Bélát Arad legelső közbizalmi méltóságába, ő valószínűleg továbbra is megmarad annak az egyszerű aradi polgárnak, aki akkor volt, amidőn elindult a városból és megfuttotta szép közéleti karrierjét. Eppen ezért nem reménytelen az a hitünk, hogy az új főispán bizonyára kilátogat olykor-olykor az aradi piacra és közvetlen tapasztalás alapján győződik meg az aradi közélettel borzalmasan sivár képéről. Az aradi munkások tömege nem utolsó sorban azért is csoportosul Barabás Béla köré, mert azt reméli, hogy jöttével megváltoznak a megélhetés mostani rettenetes nehézségei és végre rend lesz az aradi közélettel körül is.

Az új főispán valószínűleg nemcsak az aradi piacot látogatja meg, hanem sűrűn felekeresi mindaz az országos központokat, amelyek jóaka-

ratától függ részben Arad polgárságának rendes élelmezése. Itt van mindjárt a legfontosabb kérdés: a gabona-bevásárlás ügye. Az aradi hatóságok vezetői már több mint egy hete kérték az Országos Közélettelmezési Hivataltól, hogy adjon engedélyt az aradi lakosok számára a környéken termelt gabona bevásárlására is, azonban az Országos Hivatal eddig nem reagált erre az égetően fontos kívánságra. Remélhető, hogy Barabás Béla egész politikai súlyát latba fogja vetni a kérelem teljesítése érdekében.

Másik feltétlenül és sürgősen elintézendő ügy: a budapesti kiküldött

rekvirálási tevékenysége. Amióta a főváros számára Arad környékén rekquirálnak, azóta még türehtetlenebb és fájdalmasabb jelenségekkel találkozunk. Barabás Bélára hárul a felelősséget és megbízatás, hogy az aradi közélettelmezés testén élőködő rekquirálókat és exportőröket radikális módszerrel leoperálja. Az új főispán rövid idő alatt meg fog győződni arról, hogy Aradon súlyosabb megélhetési gondjai vannak a munkásnak és a fixfizetésű kis polgárnak, mint a főváros népének és önmaga is felismeri legsürgősebb és legfontosabb feladatát.

Orosz területre jutottunk ki.

Budapest, július 30. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti harcér:

A Susita völgytől északra és a Casinu völgynek két oldalán az ellenség több támadása megghiusult. Bukovinában az ellenség makedon ellenállásának leküzdése után további tért nyertünk. Valeputnánál elfoglaltuk az alagut támaszpontot. Fundul-Moldovi felett átléptük a Moldova völgyet. Kutytól északra keletre a szövetségesek harcban állanak. A Czeremosz jobb partján a Pruth és a Dnyeszter között az ellenséget ismét tovább vetettük vissza. Bukovina nyugati határát átléptük. Honvédeink megszállották Zaleszcykit. Skala és Husiatin között a galíciai Zbrucz partot megtisztítottuk, helyenként kikényszerítettük az átlépést orosz területre. A Bródytól délre elterülő vidéken osztrák-magyar és német rohamcsapatok sikeresen előretörttek az ellenséges árokba.

Olasz és Balkán hadszíntér:

Változatlan. — A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, július 30. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállásról jelentik:

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg hadseregarcvonala:

Böhm Ermolli vezérezredes hadserege:

Orosz erők tartják a magaslatokat keletre a Zbrucz folyótól, amely folyót hadosztályaink heves ellentállás dacára több ponton átléptek és Skalától délre is elérték. A Dnyeszter északi partján Horolovkán túl tért nyertünk. A Dnyeszter és Pruth között az ellenség ismét elkekeredett védekezést folytat, azonban Zaleszcykitől délnyugatra támadásunkkal tovább szorítottuk vissza.

József főherceg vezérezredes arcvonala:

A Czeremosz mentén az ellenség a keleti part magaslatain védekezett. Támadásunk Zaleszó és Wysniez között előrehalad. A Suezawa-völgyben csapatunk Zeletin irányában nyomulnak előre. A Felső Moldova-völgytől keletre is harcok között előremegyünk.

Mackensen vezérbornagy hadserege:

Foksanitól északra és a Rimnicul torkolatánál sikeres előretöréseink több száz foglyot eredményeztek.

Macedóniai harcér:

Lényeges esemény nem volt. Ludendorff, első főszállásmeister. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

BARABÁS BÉLA ARADON.

— A főispán ünnepélyes fogadtatása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Barabás Béla Arad város főispánja, Varjassy Lajos polgármesterhez intézett levelében tudomására adta a város fejének, hogy a király őt Arad főispánjává nevezte ki és egyúttal tudatta azt is a polgármesterrel, hogy vasárnap este a katonai gyorsvonattal Aradra érkezik. A város közönsége meleg fogadtatásban részesítette a főispánt, akit a vasutnál a törvényhatóság részéről a polgármester, Greén Nándor főkapitány, Lócs Rezső helyettes polgármester, Kovács Vince, Zubor Andor tanácsnok, Angel István dr. főjegyző vártak és fogadtak. Nagy tömegben vonult ki a város közönsége az érkező főispán elé, színes és tarka volt a kép, amely a vasuti indóház előtti óriási téren kibontakozott, mert az ünnepelő ruhába öltözött férfiak és különösen a tulnyomóan fehér ruhába öltözött női tábor oievenné és mozgalmassá tette várakozásnak perccit. Példás volt a rend és a rendőrség megállapítása szerint a tömeg soha nem tapasztalt nyugalommal és komoly magatartással alkotott szép keretet az ünnepies órához.

(A megérkezés.)

Delután hat órakor már gyülekezett kisebb csoportokban a munkásság és a polgárság a Szabadság-téren és hat óra után, amikor az inspekciós rendőrök is megérkeztek a rendőrelégységgel, a vezetők jeladására a menet megindult a pályaudvar felé. A közuti vasut ugyanekkor két-három kocsiból álló kis gőzöst menesztett az állomáshoz, amelyek szintén tele voltak a főispán fogadtatására siető lelkes emberekkel. A gőzösök a liget sarkán érték utól a gyalogos menetet, ahol az éppen a textil gyári munkások és munkások csoportját felvette magába és ezzel impozánssá nőtt meg. Amikor az állomásra érkeztek, a tömeg rendben elhelyezkedett az indóház előtti téren. A polgármester a városi tanácsal és a függetlenségi párt küldöttségével a Perronra ment ki Barabás Béla elé. Itt Szemere Kálmán állomástartó gondoskodott arról, hogy a fogadtatás teljes sikerének vasuti forgalmi szempontból ne legyenek akadályai, Greén Nándor főkapitány pedig személyesen ügyelt a rendre.

Telefonon azt jelentették, hogy a vonat hét óra tizenöt perckor érkezik és valóban alig husz perccel késéssel berobogott a katonai gyorsvonat, amely éppen az állomás közepén állt meg és amelynek ablakból már messziről integettek Barabás Béla és a felesége.

Amikor a megjelentek ováció közepette a kupéból kiléptek, a munkásdalárda énekkel üdvözölte őket és ezután Barabás Béla és felesége a Perronon levők élén kiindultak az állomási épületből. Harsány éljenzés kísérte az új főispánt és ezt a éljenzést a téren levő óriási tömeg, amikor Barabás Bélát megpillantotta, sok czerszeresen visszhangozta. Barabás Béla, Béla, jobbján nejével, megállott a járda szélén és ekkor előlépett Varjassy Lajos polgármester, aki a város közönsége nevében a következő beszédet intézte hozzá.

(Üdvözlés a város nevében.)

Méltóságos főispán ur! Tegnap méltóságodtól kapott levél szíves szava a következő sorokat tartalmazza: „Érzem hivatásom fontosságát, kötelességem nagyságát, és azt, hogy az elkövetkezendő időt tevékenységre és Arad város népének közhasznára kell felhasználnom. Jó kedvvel, szívesen és Arad iránt élő lelkes szeretettel jövök szülővárosomba.”

— Akit születése, fiatalága egész tevékenysége, emiélkei, kegyelete és emelkedése Arad városához köt, aki tele van lelkesedéssel, Arad iránt érzett szeretettel, aki annyira átérzi állásának fontosságát és kötelességét, aki egész tevékenységét Arad város polgárságának közhasznára akarja fordítani, aki akar és tud cselekedni, aki városi ügyekben a pártpolitikán felül fog emelkedni, annak a polgárnak örömmel és megnyugvással kell fogadni főispánná lett kinevezését minden polgártásnak amint az itt megjelentek nagy száma és lelkesedése mutatja, azonnal is fogadják.

— Mint e hazafias törekvő, áldozatkész, a háború által okozott nehézségektől és nélkülözésektől megedzett modern és demokratikus lakosságnak polgármestere, városom egész polgárságának nevében tisztelettel üdvözölöm méltóságodat. Isten hozta! Isten éltesse!

A polgármester beszéde közben többször felcsendült az éljenzés, különösen, amikor Varjassy Lajos a demokratikus Aradot említette.

(A pártok szónoái.)

Ezután Vizer Lajos pártelnök üdvözölte az aradi függetlenségi párt nevében a főispánt, majd pedig Bogán Károly kis leánya a főispánét, akinek egy esokrot is nyújtott át. Utána a textilgyári munkások esokrát nyújtotta át Gregorik Rózsi munkás leány. Az üdvözlő beszédek sorát Csepeli László, a szociáldemokrata párt titkára zárta be, aki escelette a munkások követeléseit és várakozását a főispán tevékenységével szemben és kijelentette, hogy kívánságaik teljesítése esetén támogatni fogják működésében.

Meghatott hangon, szeretettől elfogadva válaszolt Barabás Béla együttesen az üdvözlésekre és a következőket mondotta:

(A főispán Arad népéhez.)

Szülővárosom szeretett polgárai, édes testvéreim! Egyszerre és egyformán szeretnék válaszolni a szónoaknak. Előítem nincs kivétel, nem ismerek különbséget, legyen az kiesiny, avagy nagy, legyen az öreg, vagy fiatal, hálás köszönettel üdvözlök mindenkit kivétel nélkül. Mielőtt azonban bevonulunk ebbe a városba, úgy érzem aradi életnek elejtett fonatát újból fel kell vennem. Hogy mit értek ezalatt, azt röviden elmondom. Egy szép téli napon, épen születésem napján, a város közgyűlési termében Arad város polgármestere átadta nekem Arad szabad királyi város díszpolgári oklevelét. És ezen a közgyűlésen, ebben az órában megtörtént az, hogy kibuktattak a közigazgatási bizottságból. Jött egy nagy politikai harc, erről azonban nem beszélek, egyik párt győz, a másik párt bukik, vereségem egy cseppet sem kedvtelenített el, de jöttek az általános városi választások és Arad város lakossága nem talált méltónak arra, hogy a törvényhatósági bizottságban helyet foglaljak. Azért mondtam ezt el itt, hogy elégtételt szerezzek magamnak, hogy ezt a fájó és keserű emléket itt hagyjam a város küszöbén és ne vigyem be magammal és hogy kijelentsem, hogy ilyen eszközökkel még ellenfeleimmel szemben sem, sem én, sem azok a pártok, amelyek a kormányt támogatják, élni nem fogunk soha.

— Amikor ezeket elmondtam, úgy érzem, kötelességem hálás köszönetet mondani azokért a szavakért, a melyeket az imént hoztam intéztek. Ezekben az üdvözlésekben egy szó bántott csak engem: a méltóságos cím, ebbe azonban bele kell szoknom és úgy mint minden rosszba, ebbe is bele fogok törődni. Minden emberben van gyarlóság, volt ellenfeleimben is, de elismerem bennem is. Tévedhet mindenki és ép ezért mielőtt bemennék a városba, a Mintyánkból citálok egy mondatot: „hogy bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsájtunk az ellenünk vétkezőknek”.

— Hét évvel ezelőtt hasonló lelkes fogad-

tásban volt részem, amikor hazajöttem, ekkor azonban azt mondták, hogy engem a szocialisták sarokba szorítottak és nekik azonnal meghátráltam. Kijelentem itt ezen a helyen, hogy én nem hátráltam meg, nem kellett meghátrálnom, mert én hiva vagyok a választójognak és hitvallásom, egész életem, meggyőződésem az volt, hogy Magyarországot boldoggá, demokratikussá és naggyá csakis az általános, egyenlő titkos választójog alapján felépült népparlamenttel lehet tenni. Rég mondtam ezt és ezt fogom mindig mondani. A főispáni székben pedig, ezt nem úgy fogom vallani, mint csakis a saját meggyőződésemet, hanem mint koronás királyunkét és kormányunkét.

— Sokan a mostani kormányt nagyon rövid életűnek tartják és ezeknek igazuk van, hiszen ez a kormány a választójog kormány, a választójog megalkotására alakult és vagy megcsinálja a választójogot, vagy nem. Ha nem, akkor pusztuljon el erről a helyről, ha pedig igen, akkor alkalma lesz az országnak megnyilatkozni, milyen irányzatokat követel. Engem öfelsége a király küldött és idehozott akaratának és elméjének fejedelmé: a szívem. Hozott jól eső érzéssel és amikor boldognak érzem magamat, hogy haza jöttem életem párjával, sok bánatomnak, kevés örömomnak osztályosával, akkor köszönöm nektek, hogy elém fáradtatok, hogy bekísértek és nem akarok visszaélni jószágotokkal, amit irányomban most tanusítottatok. Nem teszek ígéretet, mert hiszen ez lenne a legkönnyebb, de elfogok követni mindent, hogy városom polgárai ezekben a borzasztó küzdelmes időkben nélkülözést ne szenvedjenek.

— Csókollak édes szülővárosom. Csókollak édes Aradom.

(A bevonulás.)

A beszéd elhangzása után a téren egybegyűlt várakozó közönség, amely az érces hangon elmondott szavakat többször szakította közbe tetszésének megnyilatkozásával, óvációkban részesítette a főispánt.

A rendezők ekkor a kijáratához állították a fogatokat, amelyekben helyet foglalt a főispán és kísérete. Az első fogaton jött be Greén Nándor főkapitány, utána, egy városi hintón a főispán és a polgármester foglaltak helyet, majd pedig Barabás Béla és Vizer Lajos fogata következett és megindult lépésben a felvonuló menet a közönség tömegétől kísérvé.

A Fehér Kereszt szálloda előtt összegyülekezett polgárság óvációi között érkezett meg Barabás Béla szállására, hol elbucszva kíséretétől lakosztályába vonult vissza. A szálloda előtt mindjobban szaporodó tömeg azonban zúgó éljenzéssel és folytonos óvációval tudomására adta a főispánnak, hogy hallani kívánja, aki ennek az óhajtnak eleget is tett és az erkélyről szolt az öt ünnepelő közönségnek. Kijelentette, hogy minden aradi polgár főispánja lesz és arra törekszik, hogy a mai nyomoruságos napokban megszületendő béke idején Arad népe olyan sorsba kerüljön, hogy csakhamar elfeledje a mai kor szenvedéseit.

(A társas-vaosora.)

Este kilenc órakor az új főispán párthivei, barátai, tisztelői és a városi tanács tagjai Varjassy Lajos polgármesterrel a Fehér Keresztben társas vaosorára gyűltek össze, melyen Barabás Béla dr.-t és nejét ismét meleg szeretettel ünnepelték.

A vaosora közbe az első felköszöntőt Nagy Sándor dr. mondotta, aki beszédében a főispán nejét üdvözölte. Ezután Barabás Béla dr. válaszolt rövid szavakkal.

— Eljöttem ide — mondotta — most itt vagyok és kijelentem, hogy itt is akarok maradni. Amikor évekket ezelőtt az önkéntes számkivetést nyakamba vettem és amikor Budapest közepében letelepedtem, akkor azt mondtam feleségemnek, hogy itt fogunk ezen a helyen maradni, mert én ebben az életben többé költözni nem fogok. Nem hittem soha, hogy az ember sorsa ilyen változásokat rejtegethet. Hiszen ki gondolta volna, hogy Aradnak valaha függetlenségi főispánja lesz. Most, amikor ismét költözöm és amikor Aradon telepedek le, ki kell jelentenem, hogy most már végleg itt maradok és ez volt az utolsó költözködésem.

Mielőtt Aradra jöttem, már a fővárosbau sok mindentelét hallottam Aradról. Szid-

ták a hatóságokat, hogy sem ez, sem az nem megy úgy, mint ahogy kellene. Ezek az előretöltött kívánságok vagy azt igazolták, hogy a hatóságok vagy nem teljesítik az ő tisztjukat, vagy hogy az igények jogosulatlanok. A hatóságok igenis teljesítik, teljesíteni fogják kötelességeiket és egyeseknek jogosult igényeit is szem előtt fogjuk tartani és azt igyekezni fogunk becsületesen, igazságosan és jóakarattal kielégíteni. Ebben a tekintetben én mindig elől fogok járni. Hozzám eljöhét bármikor akármelyik barátom a kívánságával. Ha azonban az jogosulatlan lesz, nem fog igazat kapni.

Ha azonban bármelyik ellenfelem akármelyik kívánsága jogosult lesz, az igazságot neki adom és kívánságát megteszem. Nem teszek senki között különbséget. Ha én törvénykönyvvel a kezemben jövök Arad főispánjának, akkor gond nélkül ur vagyok. De én nem így jövök, mert ma a főispánság nem méltó-

ság, én nem tekintem annak, hanem oly tisztviselőnek, mint a város akármelyik tisztviselője, akár a legutolsó is. Azzal a különbséggel, hogy nekem nagyobb munkaköröm lesz. Ismétlem azonban, hogy most nem a főispán beszél, nem programot mondok. Ha majd az lesz, úgy elmondom a közgyűlési teremben. Én most itt csak a régi Barabás Béla vagyok, aki szeretettel jöttem ide, szeretettel jöttem közzétek, szeretettel kérni amiért én cserébe szeretetet adok. Barátainhoz ép úgy jöttem, mint ellenfeleimhez. Én igyekezni fogok őket meggyőzni hogy a politikai szenvedélyeknek ne adjuk oda magunkat. Szeressük egymást. Mindig az volt és mindig az lesz elvem, amit az ur igéje tanít: szeresd felebarátodat, mint te magadat.

Eljenzéssel fogadták Barabás Béla dr. beszédét, s utána még Kertész Miksa dr. a munkásság részéről pedig Neumayer Antal mondottak felköszöntőt.

Börtönre ítélték a posztó szállítókat.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: A posztó szállítók bünperének ma folytatta az főtárgyalását a legfelsőbb honvédtörvényszék, amely nem adott helyet a katonai korona ügyész amaz indítványának, hogy a pert tegyék át a polgári bírósághoz.

A legfőbb törvényszék az ügyész és a védők által bejelentett semmisségi panaszokat elutasította és utána zárt ülésre vonult vissza az ítélet meghozatala végett.

A honvéd főtörvényszék délután háromnegyed 6-ig tanácskozott. Török Kálmán altábornagy megnyitotta az ülést, azután Mazsek Károly ezredes hadbíró kihirdette az ítéletet, amelynek indokolását egy óránál hosszabb ideig olvasta föl. Bejelen-

tette, hogy a honvéd főtörvényszék a semmisségi panaszoknak helyt nem adott, ellenben a büntetés kiszabásának mértékénél az elsőbíróság ítéletét megváltoztatta.

Elítélte a honvéd főtörvényszék Taubes Jenőt, akit az elsőbíróság 10 esztendei súlyos börtönre ítélt, öt esztendőre, Várady Sándort 10 helyett hat, Neumann Lászlót 10 helyett hat, Pártos Arthurt 10 helyett öt, Fenyves Jakót, 15 helyett tizenegy, Fenyves Henriket 15 helyett nyolc, Fenyves Jakobot 10 helyett öt, Kohn Bélát 12 helyett kilenc évi súlyos börtönre. A vizsgálati fogságai mindegyiknél két évet vett kitöltöttnek a legfelsőbb honvéd-főtörvényszék.

Augusztus hó 8-án installál a város.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Barabás Béla dr. Arad város új főispánja ma reggel fölment a városházán levő hivatalos helyiségébe, hogy ott tájékozódást szerezzen magának. Ekkor már az asztalán kérvények és panaszos irások egész halmaza feküdt, amelyekben szegény emberek többnyire lehetetlen kívánságokkal fordultak hozzá. De Barabás Béla minden címére érkezett irást elolvasott és amit csak lehet természetesen teljesíteni fog.

Az új főispánt ma elsőnek Varjassy Lajos polgármester kereste fel hivatalában, hogy megbeszélje vele beiktatásának időpontját és körülményeit. Elhatározták hogy az eddigi tervektől eltérően, installáció rendes havi közgyűlés napján, augusztus 8-án délelőtt 10 órakor tartják meg. A rendkívüli közgyűlés küldöttséget fog küldeni Barabás Bélaért, aki ezután leteszi hivatali esküt, átveszi a város pecsétjét s elfoglalja a főispáni széket. A törvényhatósági bizottság nevében Angel István dr. főjegyző fogja az új főispánt üdvözölni, mire Barabás Béla dr. elmondja programbeszédét. A közgyűlés tárgysorozását a törvényhatósági bizottsági tagok esetleges felszólalásai zárják le.

A polgármester után Green Nándor főkapitány jelent meg a főispáni hivatalban és referált az új főispánnak az eddig felmentett rendőrtisztviselők behívásáról. Barabás Béla dr. a főkapitány kérésére mind a hat rendőrtisztviselő-

és 3 detektív érdekében azonnal erélyes hangú táviratokat intézett a belügyminiszterhez és a honvédelmi miniszterhez, amelyben bejelentette, hogyha a szóbanforgó rendőrtisztviselőket tényleg behívják, akkor Aradváros rendőrfőkapitánya nem tud tovább felelősséget vállalni az amagy is gyöngye lábán álló közbiztonságért.

Végül még délelőtt egy egyszerű kettős honvéd kereste fel a főispánt és arra kérte, kövessen el mindent, hogy a második honvéd gyalogezredet, amelynek katonái nagy többségben aradiak és aradmegyeiek, helyezték vissza Aradra. A főispán a sok ezer nevében kérelmező katonának megígérte, hogy a kérés teljesítésére mindent el fog követni.

Ugy volt, hogy az aradi munkások ma délután küldöttségileg keresték fel Barabás Béla főispánt és előadják neki kéréseiket és kívánságaikat a közéletmezés kérdésébe. A főispán azonban az utazástól, a fogadtatástól és a ma délelőtti munkájától annyira elfáradt, hogy visszavonult és így a munkások is lemondottak arról, már ma előadják neki követeléseiket.

SPORT.

+ Ferenovárosi Torna Club 5:2 arányban győz a 33-as tiszti football csapat ellen. A 33-sok győzelmi sorozatát megakasztotta a hajdani fős és formájából csak egy kis klaszist mutató Franzstadt. A tikkasztó, forró meleg, a kellő training nélküli tiszti csapat erejét már az első percekben elsorvasztotta s hogy ellenfelük csak három goallal győzelemmel hagyta el a pályát, annak nem az ő ellenfeleik, hanem

a Ferenováros nobilis játéka volt a magyarázója, amely csapat végtére is nem goallal éhességéből játszott, hanem tisztán sportélményből, szórakozást keresendő és ugyanazt nyújtandó.

A 33-as tiszti csoport összeállítása már magában rejtette a vereség bekövetkezését. Genesy, aki itthon volt a héten rendeletre a harctérre kellett, hogy menjen s így helyére középesatárnak egy kellő gyakorlat nélküli játékos került. Keesis mint center fedezet nem találta meg helyét, amint teljesen idegenül mozgott a csapatban Berger, mint hátvéd. Czako kapus, Gutvillig és Russu játékában láttunk, szint, lendületet, a többinél csak a jóindulat mutatkozott, az is azonban hiábavalóan bizonyult a második félidőben, amikor az FTC teljes lendülettel diktálta a tempót. A fővárosi csapat szép támadásai, helyezkedései nem érvényesülhettek eléggé, mert az ellentél hozzájuk képest gyenge volt.

Az első félidő 1:1 arányban végződött.

Meghiusult francia offenzív kísérletek.

Berlin, július 30. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsaportja:

A flandriai harcra az ellenség tüzéségének harci tevékenysége tegnap egész délig csekély maradt, mert megbénította tartós elhárító védekezésünk, amely az éjszakán keresztül is fokozódott. Csak délben lett a tűz ismét erősebb, a nélkül azonban, hogy az előző napok tüzeinek erejét és kiterjedését elérte volna. A tengerparton és a Hotsas-Vieltje szakaszon a tűzharc éjszaka is hevesen folyt tovább. Az angolok több feldeítő osztagát, amelyek harmadik vonalunk ellen előrenyomultak, visszavetettük.

A német trónörökös hadcsaportja:

A Chemin des Dameson tegnap a francia hadvezetőség 9 kilométer széles arcvonalon legkevesebb 3 ujonnan harcra vetett hadosztállal ismét nagy támadást kísérelt meg. Pergőtüz után reggel az ellenség Cernyóól egészen a Mont Hiverig, Craonne mellett több ízben rohamot intézett. Harcedzett hadosztályaink tüzeléssel és ellenrohammal mindenütt visszautasították. Egy sokszor bevált rajna-westfalai ezred egymagában négy támadást vert vissza. Este az ellenség Tillestől délre egész napon át tartó tüzelőkészítés után két ízben újította meg támadását. Ezek a rohamok is meghiusultak. A harci nap a franciák számára csak súlyos veszteségeket eredményezett, a nélkül, hogy bármi sikert értek volna el. Légi harcban az ellenség 10 repülőgépet veszített. Lovag Tuschek főhadnagy 21-ik ellenfelét lötte le. — Ludendorff, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

— A cárné nagybeteg. Berlinből táviratozik: A Vossische Zeitung jelentése szerint a carszkoje-szelói Sándor-palota parancsnoka, aki az odainternált cári családra vigyáz, a munkások és katonák tanácsának jelentést tett arról, hogy Alexandra cárnének gyorsan elhaltasodó szívbaja folytán annyira megdagadnak a lábai, hogy egyetlen lépést sem bír tenni.

Oroszország nem folytathatja a háborút.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Genf. Párisi megbízható jelentések szerint az entente hatalmak között a legutóbbi haditanácson *súlyos vélemény eltérések nyilvánultak meg*, különösen Anglia és Franciaország, továbbá Olaszország és Oroszország között. Olyan differenciák ezek, amelyek szinte áthidalhatatlannak látszanak.

Az orosz kiküldöttek kijelentették, hogy *Oroszország nincsen többé abban a helyzetben, hogy a háborút tovább folytassa és hogy arra az álláspontra kell helyezkednie, hogy a becsületes béke mielőbb megkötendő*. Olaszország ellenben azt tartja, hogy Anglia és Franciaország elárulta őt, mivel az Adriai érdekeit fenyegetettnek látja. Az entente konferencia, melyen az angol államférfiak Ausztria-Magyarországgal szemben ismételten hangzottak véleményüket, amely Olaszország elkeseredését váltotta ki, azt eredményezte, hogy Olaszország a legközelebb Párisban elégedetlenségének újból és nyomatékosabban kifejezést adjon.

Michaelis kancellár

leleplezése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin. Michaelis birodalmi kancellár szombaton este fogadta a sajtó képviselőit és éppen úgy nyilatkozott előttük, mint Czernin Ottokár külügyminiszter Bécsben. A kancellár leleplezte többek közt a francia szenátus titkos ülésén történeteket és így szólt:

— A francia kormányhoz ezennel itt a legteljesebb nyilvánosság előtt azt a kérdést intézem, tagadja-e, hogy Briand és Ribot a francia képviselőháznak azon titkos ülésén, amelyen a Pétervárról hazatért Moutet és Cachin képviselők is résztvettek, kénytelenek voltak elismerni azt a tényt, hogy Franciaország közvetlenül az orosz forradalom kitörése előtt a cári kormányával, amelyet Lloyd George ur legutóbbi beszédében „szellemileg korlátolt és zárt autokráciának” jellemezte, *messzemenő hódítási terveket állapított meg*.

— Kérdem, igaz-e, hogy Peléologue pétervári francia nagykövetnek kérdésére Párisból ez év január 27-én felhatalmazást küldtek arra, hogy aláírhasssa azt a szerződést, a melyet Dourmergue ur a cárral folytatott előzetes tárgyalások során előkészített.

— Igaz-e, vagy sem, hogy a francia köztársaság elnöke Berthelot javaslatára Briand tudtán kívül megadta ezt a felhatalmazást és hogy Briand ahhoz csak utólag járult hozzá. Ez a szerződés biztosította Franciaországnak az előbbi hódító háborúkban szerzett határait még 1790-ből, tehát

Elszász-Lotharingiát is és hozzá a Saar-medencét, továbbá messzemenő területi gyarapodásokat a Rajna balpartján

egészen Franciaország tetszése szerint.

— Vajon nem tiltakozott-e Terescsenko, mikor kormányra jutott, a francia hódítási tervek ellen, a melyek ezenfelül Törökországban Sziria elragadására is céloztak? Nem mondta-e hazafias lelkiismeretének felbuzdulásában, hogy a megújított Oroszország nem volna hajlandó tovább résztvenni a háboruban, ha tudomást szerezne Franciaországnak e hódítási terveiről?

Nem azért utazott-e Thomas Pétervárra, hogy megszabadítsa Terescsenkót e lelkifurdalásaitól? Mindezt a francia köztársaság kormánya sehogy sem fogja letagadhatni. De azt is kénytelen lesz, habár halgatólagosan is beismerni, hogy Briand a képviselőház titkos ülésén heves támadásoknak volt kitéve, hogy Ribot az Oroszországgal megállapított titkos szerződést Renaudel sárgetésére mégis kénytelen volt a kamara elé terjeszteni, noha eleinte vonakodott és hogy az arra következő izgalmas vitában maga Briand rántotta le magáról az

álarcot, mondván, hogy a forradalmi Oroszország tartozik beváltani azt, amire a cári Oroszországa vállalkozott.

Zürich. Michaelis kancellárnak az entente titkos politikájáról és Franciaország és a cári Oroszország között létrejött megállapodásokról tett leleplezése politikai körökben a legnagyobb feltűnést keltette. Amennyiben Párisban a német kancellár leleplezéseire nem válaszolnának meggyőző argumentumokkal, akkor a kancellár eléri nyilatkozatának célját. Az orosz forradalom fentartás nélkül kötötte magát ahhoz a programhoz, hogy nem folytat hódító háborút, úgy hogy Michaelis leleplezése nem maradhatnak hatás nélkül.

München. Michaelis kancellár ideérkezett és a bajor király kihallgatásod fogadta.

Bécs. Michaelis birodalmi kancellár szerdán, augusztus elsején érkezik Bécsbe és először Czerninnel fog tanácskozni, ezután megy Károly királyhoz.

Károly király

az orosz fronton.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Kolomeából jelentik a Magyar Távirati Irodának: Károly király Öfelsége Vilmos főherceg főhadnaggyal és eszéki katonai kísérettel Keletgaliciába utazott, hogy fölkeresse az első vonalakat és a hadműveletekben részt vegyen. Zlocsovtól Calousba, Stanislauba utazott majd Kolomea felé is járt két hadtestparancsnokság székhelyén is. Megtízve az oroszok harcát és tanácskozott a főparancsnokokkal a hadihelyzetről. Jelen volt Bruszor város visszavételénél és a Horodenka felé elterülő orosz magasiatok megszállásánál, az ellenség üldözésénél. Mindez Öfelsége szemelátára történt. A király ezután visszautazott Calousba.

Zürich. A svájci lapok megállapítják, hogy ha az oroszok arra kényszerülnek hogy Bukovinát kiürítsék, a központi hatalmakra nézve olyan helyzet alakul, amely hasonlíthatatlanul kedvezőbb lenne, mint amilyenre gondolni lehetett volna bármikor. A tékép mind kevesebb jogot ad az ententének, hogy olyan hangon beszéljen, mint legutóbb Londonban. Ha a központiak új nagy sikereik mellett is fentartják eddigi békeajánlatukat és minden alkalmat megragadnak annak hangsúlyozására, ez azt mutatja, hogy a központi hatalmaknak valóban nem üres frázis az a kijelentése, hogy a győzelem közelebb hozza a békét.

Karlsruhe. A Times jelelő Pétervárról: Az oroszoknak Bukovinából és Csernovicból való kivonulása arra indította a román kormányt hogy megtaggye az előkészületeket a román hatóságoknak Jassyból való átköltöztetésére.

Basel. Az orosz kormány Kornilov tábornokot, a délnyugati front főparancsnokát a saját hatáskörébe eső operációkra korlátlan hatalommal ruházta fel.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Országos pályázat

a kulturpalota igazgatói állására.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A közművelődési palota felügyelő bizottsága ma délután Varjassy Lajos polgármester elnökelete alatt ülést tartott. Varjassy polgármester meleg szavakban parentálta el Fényes Dezsőt a kulturpalota elhunyt igazgatóját, indítványozta, hogy fejezze ki a felügyelő bizottság jegyzőkönyvileg részvétét és ezt közölje a családdal. Jelentette, hogy a szabályzat értelmében az özvegynek nyugdíj nem jár, azonban indítványozza, hogy a város közgyűlésének tegyen a felügyelő bizottság előterjesztést az iránt, hogy az elhunyt igazgató három havi fizetését, ezerkétszáz koronát fizesse ki az özvegynek.

Előterjesztette az elnök, hogy a kulturpalota igazgatói állásra *országos pályázat hirdetessék* és hogy ily irányban tegyenek javaslatot a város legközelebbi közgyűlésének. A *megválasztandó új igazgató természetbeni lakást nem kap*, azonban ennek megváltása gyanánt ezerkétszáznyolcvan korona lakbért kap. A felügyelő bizottság az elnök javaslatait helyeseknek fogadta.

Ezután Kovács Vince a kulturpalota ideiglenesen megbízott vezetője tett jelentést Szalay Imre báró elhunytáról, akinek az aradi közművelődési palota létesítése körül jelentős érdemei voltak. A felügyelő bizottság részvétét jegyzőkönyvileg közli az elhunyt családjával. Ezután még Kovács Vince és Farkas József dr. könyvtárnok adminisztratív folyó ügyekről tettek jelentést.

* *Mint egy bálványt úgy imádják* „Szép volt mint egy álom”, „Írd meg hogy csókol-e párod”, „Mikor a hold sarlós lesz az égen”, „Sztambul rózsája”, „Márványmenyasszony”, „Csárdáskirályné”, „Liebe in Schnee”, „Lavotta szerelme”, „Gólem”, „A milliomos Kati”, stb. *Kerpelnél* kaphatók. 2771

* *Boross Géza kabaréja*. Szerdán és csütörtökön, augusztus 1-én és 2-án tartja meg ezidei vendégtájkát a Fehér Kereszt szálloda téli kertjében. Mint minden évben, úgy az idén is páratlan művelőzetnek ígérkezik az országosan ismert kabaré-művész szereplése. Társulata a főváros legelőkelőbb kabaré-művészeiből áll, ugymint Faragó Sári, a Fővárosi Orfeum bájos szubrettje; Palotai Elza, a széphangu operabéna; Herczeg Jenő, az Apolló-kabaré rendezője; Cegiédy Gyula az ismert zeneszerző és chansonnier, valamint Gellért Lajos, a Modern Szinpad tagja. A kis társulat műsora felülmúlja a téli kabaré irodalom legsikeresebb számaint és bizonyos, hogy nálunk is ép oly szenzációs sikere lesz a lelkes művésztársulatnak, mint volt a fővárosban. Jegyek előjegyezhetők a Fehér Keresztben.

TANÜGY.

(*) *Női Felső Kereskedelmi iskola*. Csabáról jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszterium döntött a csabai áll. felső leányiskola sorsa fölött. *Toth János* államtitkárnak *Fábry Károly* h. árvaszéki elnökhöz intézett sajátkezü levele szerint megmarad Csabán a felső leányiskola és melléje a miniszterium felső kereskedelmi iskolát szervez, melynek első osztálya már szeptemberben meg is nyílik. A régitől eltérő új típusú lesz a csabai felső leányiskola. Ugyanis 7 osztályu lesz. A négy alsó marad úgy, ahogy eddig volt. A felső három osztály két ágazatu lesz. Az egyik ágazat tisztán a felső leányiskola tanterve keretében mozog és elvégzése után lehet tanárnői stb. pályákra menni, — a másik ágazat pedig kereskedelmi képzettséget ad.

Több százezer koronás vasuti lopás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A háboru kitörése óta a közönség kinosan apasztalja, hogy Aradra érkezeti vasuti küldemények ugyszólván kivétel nélkül megdézsmálódnak. Jellemző, hogy például az aradi borkereskedők címére érkezett negyvenötven kilogram borküldeményekből mindég hiányzott négyöt kilogram, ugyszintén a cukorküldemények is mindig hiánnyal kerültek a szövetkezetekhez. Most már az aradi rendőrség kezében vannak a vezetői annak a nagy vasuti bünszövetkezetnek, amely rendszeresen fosztogatta a küldeményeket. Az Aradi Közlöny vasárnapi cikke beszámolt arról, hogy a rendőrség az Arad Csanádi Egyesült Vasutak hat alkalmazottját tartóztatta le, akiknél házkutatást tartottak és másfél waggon különböző fontús árucikket találtak.

A rendőrség tovább folytatta a nyomozást és ujabban még kilenc vasutasi telt ártalmatlanná, akik szintén tagjai voltak ennek a fosztogató szövetkezetnek. Most már kétségtelen, hogy ez a banda legalább negyven taggal működött és az eddig még hurokra nem került bünszökök rövid idő múlva szintén a rendőrség fogházába jutnak. Érdekes különben, hogy amióta ez a szövetkezet működik, a világosi loagnagyárnak összesen két waggon cognáciát lopta el. A társaság tagjai csak olyan cikkeket vittek haza, amelyeket saját maguk, a háztartásukban használtak fel és nem kellett áruba bocsátaniok, mert féltek, hogy az eladás következtében hamar leleplezik őket. Ezért sikerült nekik csaknem két esztendőig észrevétlenül folytatni üzelmüket. Az ujabban letartóztatott tagjai a szövetkezetnek a következők: Szakács Gyula váltóőr, Molnár József fűtő, Német János előfűtő, Kun Ferenc kocsirendező, Mátyás Gyula kocsirendező, Kopcsák Péter váltóőr és Lantos Sándor fékező. Az aradi rendőrség ügyes detektív karának tagjai közül ebben az ügyben Börcsök Lajos vezetésével, Kovács Károly, Kovács János és Blázs János titkos rendőrök tüntették ki magukat.

Az eddig letartóztatott bünszököket már át-kísérték az aradi királyi ügyészség fogházába.

A rendőrség kérdést intézett az Arad Csanádi Egyesült Vasutak vezetőségéhez, hogy a vasut forgalma nem szenved-e azáltal, ha a tolvajszövetkezet tagjai fogságban maradnak? Az Acev igazgatósága azt válaszolta, hogy nem kívánja a bünszövetkezet tagjainak szabadlábra helyezését, mert több százezer koronára rug az általuk okozott kár. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást és valószínűleg még huszonöt tolvajt fognak letartóztatni.

Jelentettük, hogy a szombaton szerzett információk szerint, Váradi Antal mozdonyvezető leplezte le a társaságot. A tolvajszövetkezet tagjai a rendőrségen azt vallották, hogy a mozdonyvezető is régen tagja volt a bandának és számos alkalommal fogadott el lopott holmit, most azonban úgy érezte hogy rá fognak jönni a lopásokra és ezért önmagát mentendő beszolgáltatta a legutóbbi fosztogatásból származó cukormennyiséget. Hogy a bünszökök eme még nem tudhatjuk és Váradira vonatkozó eme vallomása megfelel-e a valóságnak, azt most terhelő adatokat fentartással közöljük.

Aradi vadászok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Augusztus elsőjével megindul a vadász ézezon, de ebben az esztendőben már igen széles sora hiányzik az aradi nimródoknak abból a jegyzékből, melyet a polgármesteri hivatal a vadászjegyeket kiváltó aradiakról vezet. A háboruban sok minden körülmény apasztja a nemes sport híveinek táborát és bizony a mai napig mindössze csak hetvennyolcan jelentkeztek vadászati engedélyre. A névsor a jelentkezés sorrendjében a következő:

Gyürky Elek számtanésos, Just Ferenc máv. üzletvezető, Lapuska Tivadar kereskedő segéd, Remenyik László máv. mérnök, Zászló

Sándor gazdálkodó, Donavelt Fülöp háztulajdonos, Lengyel Károly, Erdélyi Ferenc, Csomán Ferenc posta és távirtda tisztek, Bazsler János esendőrszázados, Schreiber Oszkár hadnagy, ifj. Faragó Gyula gazdasz, Simon Jenő ügyvéd, Denczig Béla főhadnagy, Lovassy Jenő dohányjövédéki tisz, Schill József vármegyei főjegyző, Dálnoki Nagy Lajos alispán, Darányi János tb. főszolgabíró, Boros Iván másod főjegyző, ifj. Boros Iván tanuló, Borlódán György járásbírói irodatiszt, Berzsényi Béla helyettes pénzügyigazgató, Simó Károly dr. orvos, Velesov Géza dr. ügyvéd, Fodor József waggonyári alkalmazott, Metykó Gusztáv városi gépész, Feszler Károly szőlőbirtokos, Feszler József egyéves önkéntes, Orntay Béla földbirtokos, Resch Ferenc altábornagy, Gérecz Károly tanár, Árpád Antal máv. tisztviselő, Well Gusztáv főmérnök, Kránitzky Gusztáv mérnök, Kuszalik Ferenc művezető, Jáklits Ferenc géplakatos, Rudolf Károly művezető, Tóth Kálmán magánzó, Sellyi Mátyas dohánybevaltó felügyelő, Uray József járásbíró, id. Lányi József pincemester, Killer Lajos dohánybevaltó hivatalfőnök, Gogg János főművezető, Weiman József magántisztviselő, Horváth Béla dr. főispáni titkár, Baross Zsigmond dr. árvászeki elnök, Krémer József pezsgőgyáros, Ürmösi Andor számtiszt, Szathmáry-Király János szőlőbirtokos, Hargittay Bertalan bankfőnök, Baross Lajos dr. kereskedő, Baross Sándor, Ipolyi Keller Iván gazdasági egyesületi igazgató, Fischer József cipőmester, Répini Károly főnyezőmester, Smolezer Béla műszerész, Farkas Sándor dr. ügyvéd, Szucsú Péter irodatiszt, Kintzig János főispán, Kintzig Jánosné, Justh Margit, Lukács István dr. főispáni titkár, Neizinger Béla postatiszt, Jakabos Miklós szabó, Piller István művezető, Szathmáry István polgáriszkolai tanár, Beier György építész, Szirmay Károly főkönyvelő, Deli Lajos gazdálkodó, Balesó Antal hadnagy, Jegessy Károly dr. főügyész, özv. Ludwig Lajosné magánzó, Pál Egon köztisztviselési felügyelő, Brozák Kálmán máv. ellenőr, Szemják Elemér vasuti tisztviselő, Hady Gyula főellenőr, Blaskovits István földbirtokos, Grunáz László dr. rendőrkapitány.

Strand élet a Maroson.

— Hölgyek és férfiak együttes fürdője a vároldalon. — A katonai uszodában balatoni fürdő élet van. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az a fürdőélet, amely az elmúlt évben indult meg Aradon a vár oldalon levő katonai uszodában, ez évben, amikor a fürdőkbe való utazásról igen sokunknak lekellett mondania s arra kényszerítettünk, hogy körülnézzünk itthon is, hogy vajjon minő alkalom van Aradon az üdülésre: csodálatosan szép lendületet nyert.

Rég megfigyelt betegsége az aradi közönségnek, hogy nem igen érdeklődik ama léte-sítmények iránt, amelyeket Arad nyújt neki, hanem idegenbe vágyódik még akkor is, ha az rosszabb, primitív és drágább is, mint az itthoni. Így vagyunk bizonytal a katonai uszoda pompás fürdőjével is, hisz tíz ember közül alig tudja egy, hogy pár pernyi kellemes séta után valóságos balatoni fürdőt talál a vár tulsó oldalán, hogy odaát a természet két kézzel pazarolta szépségeit és javait. Arad közönsége kedvéért s ritka az a város, amelyiknek

oly kedvező alkalma lenne a fürdőzésre mint nekünk.

A közönség egy kis érdeklődést tanúsító része, amely a napsugarat, vizet és jó levegőt kutatni, keresni tudta, már régóta látogatja a vároldali fürdőt és élvezi annak előnyeit, de távol tartja attól magát a közönség zöme, részben azért, mert nem tudja, hogy mit is nyújtana neki a fürdő, részben azért, mert téves fogalmai vannak a strand fürdő lényegéről.

Pedig ha valamikor, úgy ma igazán rá van utalva a városi ember az üdülésre, arra, hogy felkeresse, ha mássért nem, csak vasárnapi, vagy délutáni sétául meglátogassa azt a fürdőt, melyet a katonaság a legszivesebb előzékenységgel nyitott meg a polgári lakosság előtt.

Megtalálja itt az alkalmat a fürdésre az uszó, akinek hétszáz méteres pályá áll rendelkezésére, meg az uszni nem tudó, akinek a sekély, iszappal borított fővényes viz nyújt fel-friessülést, a gyermek, aki eljátsszadéz a habcsókákkal, a kiszögelésben meghuzódott kavics szemekkel.

Hogy a fürdőt minél könnyebben közelíthesse meg a közönség, a katonaság a Landler féle fatelep háta mögötti part részletnél, ott,

ahol mélyen benyulik az iszap lerakás majdnem a Maros középeig csónak átkelést tart fenn. A csónokért díjat nem számíttat fel a katonaság, csupán a 24 filléres fürdő jeggyel együtt megfizeteti a nyolc filléres hidváma jegyet, nehogy a hid elkerülésével így a várost megrövidítse. A közönség igen nagy része azonban az Ötvös-utcai hidon és a gyönyörű várisétányon át teszi meg az utat a fürdőig.

Arad egészségügyi érdeke megkívánván azt, hogy a közönség figyelmét egyenesen felhívjuk erre a kevéssé ismert, valójában pedig áldásos intézményre, az Aradi Közlöny kötelességének tartotta tudósítóját kiküldeni a katonai fürdőbe. Tudósítónk utjáról a következőkben számol be:

Az átkelő csónakból kilépve pompás kép rajzódott ki szemem előtt.

Gondozott virággyak, betonra csoportok szegélyezik a Maros partját több száz méter szélességben, látszik mindenben, hogy az üdülésre kiváló gondot fordítanak azok, akik ezt a kedves helyet a semmiből elővarázsolták.

Első utam a fürdő ezerszemű, fáradhatatlan parancsnokához vezetett. Kocsis Ferenc hadnagytól engedélyt kértem a fürdőhely megtekintésére és ő szivesen el is kalauzolt.

Serényi Béla gróf egy új pártalakulásról.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Serényi Béla gróf kereskedelemügyi miniszter vasárnap Putnokon programbeszédet mondott. A kormány-párt azt hitte, hogy ez valamiféle választó-víz lesz, ami a munkapártot megtépi és megszaggatja. Nem történt meg. Serényi gróf Putnokon beszélt ugyan új párt-tömörülési szükségességről, de nem robbantott pártot a programbeszédével.

A putnoki programbeszédéről ez a tudósításunk számol be:

Serényi grófot Putnokra a következő képviselők kísérték el: Kazy József báró volt államtitkár, Hantos Elemér, Ossoinac András, Jaros János, Manassy-Barco György és Csuzy Pál.

A választók gyűlése délután 4 órakor volt a Vám-szálló kerthelyiségében. A gyűlésre, amelyen Hóash Ede ny. bányatanácsos elnökölt, küldöttség hívta meg a minisztert. A nagy éljenzés lecsillapultával Serényi Béla gróf elmondta programbeszédét. A beszéd gondolatmenete ez volt:

Az új kormány megismerálja a választójogot. A kormány reformjának a 24 éves korhatár a gerince.

E mellett az első feladat mellett a kormányra hárul a háborús élet szervezésének egész súlya, valamint jövő gazdasági fejlődésünk előkészítésének gondja. A közgazdasági kérdések mellett különös súlyt fordít a kormány a szociális törvényhozás kiépítésére és szociális intézményeink továbbfejlesztésére.

E kérdések megoldására azonban munkaképes parlamentre, egy kormányt támogató többségre van szükség. A munkapárt alakulata közjogi alakulat. Ma a közjogi ellentétek enyhültek és a szociális és gazdasági kérdések vannak az egész világon előtérben. Magyarország nem zárkozhatik el a világáramlat elől. Az ország mindig liberális volt. A mai viszonyok teljesen megokolják ezt a liberalizmust. A megoldást úgy gondolja, hogy a liberális gondolkodásnak mentől több hívet kell tömöríteni olyan párt keretében, amely a demokratikus és liberális fejlődést magáévá teszi. Azt hiszi, nem ki-

vánatos, hogy az országot választások izgalmanak kitegyék.

A legegyszerűbb megoldás az lenne, ha a munkapárt tagjai közül azok, akik úgy gondolkodnak, hogy a demokratikus fejlődés elől nem lehet elzárkózni, tömörülnek, amivel a megoldás ebben a parlamentben lehetővé válnék. Akkor a választójogi törvény minden nagyobb izgalom nélkül megalkotható. A háboru után olyan képviselőháznak kell összeülnie, amelyben szociális béke van, amely egy nagy liberális blokkot foglal magában. Ez aztán megvalósíthat minden reformot. Másképpen ez az ország nem fog nyugalomra jutni, mintha egy nagy tömörülés történik a gazdasági és szociális feladatok megoldására. Fanatikusan szereti az országot, de nem szavakkal hanem tettekkel. Az ország csak akkor lesz nagy, ha szociális békében tudunk egymással élni és dolgozni.

Serényi után Szentiványi Árpád, Windischgraetz Lajos herceg és Kubinyi Géza nyug. főispán beszélt. A választás augusztus 14-én lesz.

(Serényi Béla — pártvezér.)

Serényi Béla gróf tegnapi programbeszédében az új választójogi párt alakulásának szükségességét részletesebben kifejtette, amely főfeladatának tekinti az ország gazdasági és szociális fejlődésének biztosítását.

Az egyik fővárosi estilap értesülése szerint Serényi Béla gróf tervezi, hogy az új párt tagjai lennének azok, akik már eddig a nemzeti munkapártból kikerültek és ezekhez csatlakoznának a munkapártnak olyan liberálisabb tagjai, akik a választójognak a királyi kéziratban megállapított kiterjesztését hajlandók magukévé tenni és akik az ország gazdasági és szociális fejlődésén intenzívebben munkálkodnának. Serényi érintkezést keres azokkal a pártönkivüli hatvanhetesekkel is, akik a választójog kiterjesztésének hívei eddig azonban egyik pártba sem csatlakoztak. Az új párt, melynek valószínűleg Serényi Béla lesz a vezére, szeptemberig formailag megalakul és a képviselőház ülésén már mint új párt jelenik meg. Azek

egy-egy szempár kutató csillagosa, hisz annyi itt a szép női akt, hogy az egyén elvész benne és egy nagy, lelket gyönyörködtető képbe olvad fel minden.

Az öltöző helyiségek állandó ostrom alatt állanak, mert folyton jön a közönség, s a hét-száz méteres hosszú pályán mindenütt az egészségüket gonddal ápolni akarókkal találkozunk.

Több lejáró vezet a vízbe, elkerített nap-üldő és pihenő helyek váltakoznak a Marosba vájt part oldalán, látszik mindenben az izlés, az arra való törekvés, hogy az, aki ide jön, testben és kedélyben felfrissülve térjen vissza a városba, otthonába, a meleg lakásba.

Ragyogó napsugárban, fonott strandszékekben ülnek és sütkéreznek a Maros sellői, a tornaszekereken és a trambulínon hódol teste kultuszának az ifjuság. Tündöklő kép tesz bizonyosságot arról, hogy lelkes emberek, mily egyszerű eszközökkel mily szép dolgot tudnak csinálni.

Arad valóban köszönettel tartozik a katonaságnak a gyönyörű üdülő és fürdő helyért s óhajtható volna, hogy a polgári hatóság a maga részéről is segítségére lenne a közönség igényeinek kielégítéséhez.

közül, akik Serényi ivére aláírták nevüket, Baross Gyula kivételével, mind elküldték kilépő levelüket Khuen-Héderváry Károly grófnak. A kilépők ezek: Karkanyi Péter, Kazy József, Manassy Barkó György báró, Hantos Elemér, Csuzy Pál, Gette János, Jaross Vilmos, Siegescu József.

Egyik fővárosi estilap a következőket írja: Külön pártalakításról nincsen szó. Az a csoport, amely Serényi Béla híveiből áll a kormány választójogi fellegását kész magáévá tenni, de önálló pártalakításra nem gondol. Ugyanezt mondhatjuk Zichy Jánosról is és munkapártban levő híveiről, azzal a kitöréssel, hogy Zichynek külön választójogi programja van és azt a munkapárttal való harmoniában szeretné megvalósítani. Ha erre esetleg sor kerül az új alakulásban szerepe volna Návay Lajosnak is. Viszont Tisza István gróf a békés megegyezés és a pártérdek szempontjából vezető szerepét hajlandó lenne átengedni.

(A munkapárt országos agitációja.)

Budapestről telefonálja tudósítók: A nemzeti munkapárt, amely a kormány megalakulása után, nyomban megkezdte az országban való szervezkedés előmunkálatait, az országos agitáció intézésére külön bizottságot alakított. A bizottság tudonként az elnökségnek kibővítése, tagjai Khuen-Héderváry Károly gróf elnökön, Vojnich István báró, Beöthy László, Vojnich Sándor báró alelnökökön kívül, Tisza István gróf, Teleszky János, Ghilány Imre báró, Balogh Jenő, Harkányi János báró Desbordes Ernő, Wenckheim László gróf, Almásy László gróf. A bizottság sajtóbizottságot alakított, amelynek Balogh Jenő az elnöke, Vadász Lipót az alelnöke és Lándor Tivadar a titkára. A munkapártban azt hiszik, hogy Serényi Béla tegnapi programbeszéde kapcsán történt kilépésekkel befejeződött az a mozgalom, amely az egyes párttagok kiválására vezetett. Ma Siegescu József jelentette be a pártból való kilépését.

Marosvásárhelyről jelentik: Ma iktatta be Marostordavármegye törvényhatósági bizottsága Joksmán Nándort a vármegye új főispánját. A főispán beszéde után Bethlen István báró szólalt fel, üdvözölte a főispánt és kijelentette, hogy a megyei kérdésben szívesen fogja támogatni. Ugyanekkor azonban Bethlen István gróf erőteljes szavakkal foglalt állást a kormány választójogi programja ellen.

VAROS ES MEGYE.

Ingyen tűzifa. A gazdasági szék ma délután 11 órakor ülést tartott Lőcs Fezso h. polgármester elnöklésével. Az ülésen felvetődött az az eszme, hogy a szegényeknek ingyen fával való ellátása céljából a Sárga-féle vendéglőtől a Neuman gyárig, továbbá az Orci-utcában és a vásártérnek a lovasok számára fentartott jobb oldalán az élő fákat ki kellene vágni, ami által ezerkétszáz köbméter tűzelőt nyernének. A gazdasági szék nem határozott e kérdésben, mindenesetre belátta annak szükségességét, hogy a szegényeknek ingyen tűzifát, a szinylődő kisiparosoknak pedig szerszámfát föltétlenül kell adni.

— Szénát vásárol a város. Egy cég 150 vagon préselt szénát ajánlott megvételre a városnak métermázsánként 46 koronáért, ha a város ad drótot a préseléshez. A tanács ezt a feltételt nem tudja teljesíteni és ezért csak tíz vagon szénát vett, de préseletlenül, ami az árut tetemesen megdrágítja.

Töle tudtam meg mindemellett azt, hogy a fürdő Schreiter József lovag ezredes jóvoltából épült. Az 6 akaratát teljesítették akkor, amikor ezt a polgári közönség részére is megnyitották a 24 fillérsnyi fürdődíj, 2 koronás havibérlét ellenében megoldják a lehetőséget arra, hogy Arad közönsége megkapja Aradon azt, amitt máskor a Balatonon, vagy a tengerparton drága pénzben keresett magának.

A fürdő önmagát tartja fenn, mert már eddig is több száz főre megy a napi látogatók száma, van két uszómesterük, akik pár fillérért oktatják az uszni tanulókat.

Körülnéztem, s alig láttam szebb, eleve-nebb, mozgalmasabb képet, mint ideát.

A város legelőkelőbb köreinek asszonyai, leányai, férfiai és gyermekei pompázóan színes fürdő kosztümökben fekszenek egymás mellett a jó meleg iszapos homokban, hogy a hölgyek a következő percben mint szírenek vessék bele magukat a szőke Maros edesen lágy meleg vizébe. Az ötven méter hosszú uszó hidon ép oly eleven az élet, mint a parton, s a vízben hangos kacaj, míg beszélgetés tanuskodik a mellett, hogy itt mindenki jól, feztelenül érzi magát, nyoma sincs a kedélytelenségnek és senki sem feszélyez egy-egy tekintet,

Elkerülhető a negyedik téli háború.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin. Erzberger német birodalmi gyűlési képviselő Zürichbe érkezett és beszélgetést folytatott a Neue Zürcher Zeitung főszerkesztőjével, aki odanyilatkozott, hogy Michaelisnak kancellárrá való kinevezése a semlegesekben a há-

borus helyzet kiélesedésének impresszióját keltette. A német képviselő, aki a német centrum-párt egyik vezére s ő terjesztette be a birodalmi gyűlés által elfogadott rezolúciót is, ezeket mondta a zürichi szerkesztőnek:

— A helyzetnek ez a megítélése egészen hamis. Michaelis feladatát béke-misszióknak tekintik s kinevezésével a békerezolúciónak adtak nagyobb nyomatókat. E pillanatban még mindig megvan az a lehetőség, hogy a negyedik háború telet elkerülhetjük.

— Különbekéről tudni sem akarunk. Hanem általános és tartós béke a célunk. Ha alkalmat adnának nekem ahhoz, hogy Lloyd Georgeval vagy Balfourral találkozzam, valószínűleg néhány órán megtalálnánk a békének olyan bázisát, hogy a hivatalos béketárgyalásokat nyomban megkezdhetnénk.

Baumberger, a svájci lap szerkesztője odanyilatkozott, hogy ennek a kijelentésnek végtelen fontossága van s felhatalmazást kért,

hogy szószerint nyilvánosságra hozza. Erzberger ezt válaszolta:

— Nyugodtan megteheti! Én kezeskedem azért, hogy az egész német közvéleményt tolmácsoltam.

Nem ad programot a főispán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Az aradi Kossuth Lajos-asztaltársaság Barabás Béla főispán üdvözlésére ma este kilenc órakor ünnepi közgyűlést tartott a Magyar Király vendég kertjé helyiségében. A közgyűlésen nagy számban jelentek meg a társaság tagjai, mintegy kilenvenen, a város főtisztviselői közül Angel István dr. főjegyző, Zubor Andor adóügyi tanácsnok és Nachterbel Odón főmérnök voltak jelen.

Nagy Kálmán, az asztaltársaság elnöke megnyitotta az ünnepi közgyűlést, örömet fejezve ki azon, hogy a Kossuth Lajos-asztaltársaság tiszteletbeli tagját nevezték ki Aradra főispánnak és meleg szavakkal üdvözölte.

Sótai György ipartestületi titkár hosszabb üdvözlő beszéde után Szendrey Mihály elnöközött el Barabás Béla dr-t és az asztaltársaság érdemes, öreg elnökét Nagy Kálmánt.

Az üdvözlésekre Barabás Béla többek között a következőket válaszolta: Kedves barátaim! Nem tudom, hogyan emeljem föl szavamat közöttetek, kedves családom körében és a meghatótságtól néhány pillanatnyi időre van szükségem, hogy beszédem eszméit irányítani tudjam. A Kossuth-asztaltársaságnak ma én vagyok a legrégebb tagja. Én voltam az, aki annak idején a Kossuth Lajos asztaltársaság üzenetét kivittem Kossuth Lajosnak Turinba és meghoztam a választ. Azóta sok idő telt el, de a legutóbbi hét év alatt ha néha, nagyrítván jártam Aradon, csak ide jöttem el titekközött. Pedig hívtak fölolvadásra, nyilvános szereplésre, de én nem fogadtam el, csak közléteket esett mindig jól jönnöm.

Ez az érzésem nem változott meg most sem, amikor a főispáni méltóságot töltöm be.

Programot a jövőre a beiktatásom alkalmával sem fogok adni, mert ma, amikor a lakosságnak és a népnek minden az élethez szükséges rekvizitumokat keserves küzdelemmel sem mindig sikerül megszerezni, első kötelességünk, hogy ezeken az eminens bajokon segítsünk.

A főispán ezután elmondotta, hogy újra föl fogja venni az aradi 49-es mauzoleum tervét és már e héten tárgyalni fog ebben az ügyben a miniszterekkel. Beszédét a következő szavakkal végezte: A vallás amelyben hiszek, azt hirdeti, hogy egy isten van három személyben, az atya, fia és a szentlélek. Én csak

egyszerű ember vagyok, de én is három akarok lenni: Fia Aradnak, atyja Aradnak és szentléleke az örök igazságnak.

Harsogó taps és eljenzés honorálta Barabás Béla beszédét. Ezután Nagy Sándor dr szólalt föl és az asztaltársaság elnökét, Nagy Kálmánt üdvözölte.

A kulturpalota igazgatói állása.

Irta: Kara Győző.

— Tudja-e, ki való a kulturpalota igazgatói állására? kérdezte tőlem a minap egy nagyműveltségű ismerősöm.

— Az állás mai szervezete mellett egy Pulszky Ferenc, feleltem.

— Nem — replikázott az ismerősöm — egy igazi Schöngauer, egy Johann Wolfgang Goethe.

— Alkalmos, — válaszoltam, — de mint-hogy Goethe, ha jól tudom, már nem él, s ha élne, amint biztosan vélem tudni, nem hagyná ott weimari állását, ezért az állásért, a kérdés megoldásának egy másik módjáról kell gondoskodni.

A mai szervezet mellett az igazgatónak alaposan kell ismernie a bibliothekai, archaológiai, numizmatikai, pataographiai, ethnographiai és képzőművészeti tudományokhoz, — egyelőre emayiféle gyűjtemény lévén a palotában — mert csak akkor tudja az intézetet helyesen és szakszerűen vezetni, irányítani és fejleszteni. Ilyen univerzális tudása ember edes kevés találkozik s aki esetleg találkozik, az tágabb, nagyobb teret képes érvényesíthetőségének s nem igen törné magát a kis dotációs állás után.

Megdölvén ugy a Pulszky, mint a Goethe-féle kombináció, ezzel egyszersmind megdől az állásnak meghívás útján való betöltésének elve is. Ez ellen a törvényhatóságnak a leghatározottabban állást kell foglalnia. Ez állásra való meghívás egy tudomány, irodalom vagy művészet terén elköltött ragyogó múltat tétel fel, oly egyént illet meg, akinek nevéhez e téren létesített kiváló alkotások és érdemeinek országos híre fűződik, oly férfiut, akinek egyénisége még az irigységet is el tudja hallgattatni és akinek személye már elöve is lefegyverez minden ellene esetleg tervezett támadást. Egy kulturintézmény élére való meghívás olyan, mint egy egyetemi tanszékre való meghívás; csak a kiválók legkiválóbbjainak jut osztályrészül; a budapesti egyetem utolsó

ötven évének történetéből egyetlen egy esete tudok, midőn meghívás útján töltöttek be egy tanszékot; ez volt a Greguss Agost esete, ennek az európai hírű tudósnek az esete, az esztétikai tudományoknak illusztris és halhatatlan magyar művelőjének az esete.

A törvényhatóság tehát tegye magáévá az országos pályázat útján való betöltés elvét; hadd jelentkezzék mindenki, aki hivatottságot érez magában ez állás elfoglalására, amely hivatottság a megváltoztatandó szervezeti szabályzat értelmében nem is kellene, hogy szakképzettségen alapuljon. Az igazgatói állás kizárólag adminisztráló és reprezentáló tisztség volna; ő adminisztrálná az intézetet a maga egyetemességében, anélkül, hogy beleavatkozzék a szakképzett tisztviselők munkájában, melynek folyamatát csak ellenőrző figyelemmel kísérrné. Hogy az intézetet ráltóan reprezentálhassa, minden más intézettel és hatósággal szemben, arra szolgálának a fentebb vázolt követelmények, miket a választó törvényhatóság vele szemben támasztana. Egyénisége díszit kell, hogy adjon ez állásnak, amint az állás előkelő társadalmi pozíciót szerez az ő személyének. Ő vinne szellemi életet az intézetbe, ő irányítaná annak egyetemes működését, ő volna Arad közművelődésének Aronja, aki a közművelődésnek emelt oltáron, e márványdíszítette ragyogó palotában örízne és élesztené a szent lélek s bemutatná az öltözetet a magyar közművelődés nemtőjének.

Az igazgatói állás ilyen módon való szervezése maga után vonná a szakképzett tisztviselők számának felélemelését s ez viszont többet kiadást jelent a palota költségvetésében. A város ettől valószínűleg fájni fog, de nem szabad visszarettenie. Ha volt lelke másfél millió koronába kerül épületet emelni (díszretrémeltó tett!) s ha a véletlen újabb másfél millió koronát érő gyűjteményekhez jutatta, akkor meg kell értenie azt is, hogy a kultura fejlesztése, a kultura ápolása kölséges, de hálás passzió, mely bőven hozza meg a kamatot, nem csengő pénzben ugyan, hanem olyan elemben, amely aztán kulturális emporiumra emelheti Arad városát s feljogosítaná arra, hogy valamilyen fajtájú főiskolát is követeljen magának, mert nem a kakas szavára hajnalodik, hanem hajnalhasadtára szólal meg a kakas.

A szervezés további mikéntjére, elsősorban a szakképzett tisztviselők számának megállapítására vonatkozó nézetemet a következő cikkemben szándékozom kifejteni.

Nagy események várhatók nyugaton.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Karlsruhe. A Daily Mail haditudósítója azt jelenti a flandriai harcokról, hogy ott nagy események várhatók, amelyek talán az egész háború sorsát eldöntik. Szerinte a szövetségeseknek kilátásuk van arra, hogy löszorban és legénységben való többszörös fölényükkel megszerzik a győzelmet.

A Morningpost óva int attól, hogy már is döntésről beszéljenek. A lap azt írja, hogy a francia arcvonal mögött most nagyterjedelmű evakuáció folyik, hogy Franciaország polgári lakosságát ne tegyék a csapatok borbalmainak.

Zürich. A Radió ügynökség jelenti, hogy Szalonikibe két amerikai csapat érkezett. Ezek önként jelentkezték arra, hogy az entente keleti hadseregében harcoljanak.

Newyork. A Times közlése szerint Amerika az orosz fronton történt események miatt hamarabb fog küldeni csapatokat Európába, mint azt tervezte.

London. Egy japán tengerész osztag a hó 22-én délután a Földközi tengeren egy ellenséges tengeralattjáróval ütközött meg. A tengeralattjárót megfutamította, periszkopját elpusztította és erős üldözés után újabb támadást intézett a tengeralattjáró ellen és azt kétségtelenül el is pusztította.

Stockholm. A Tidendének jelentik Haparandából: A japánok valószínűleg megszállták egész Mandzsuriát. A postai és a táviró szolgálat, sőt valószínűleg az egész közigazgatás is a japánok kezébe került. Hír szerint Wladivosztokot szintén megszállták a japán csapatok.

H I R E K.

A kormány a központok ellen.

— Sajtó tudósítók telefonjelentése.

Budapestről telefonálja tudósítók: Mezőssy Béla földmiválsági miniszter egy újságíróknak a közlelmezési hivatal elnökségével kapcsolatban kijelentette, hogy Hadik János gróf kedden a hó 31-én foglalja el az Országos Közlelmezési Hivatal elnökségét.

— Nagy reménységet fűzök az ő működéséhez, főleg a központok ellenőrzése terén. A kormány programja ezen a téren világos és határozott. A központok hivatása nem lehet az, hogy bármiféle hatalmas érdekcsoportnak, vagy egyeseknek szolgálatába álljanak. Akár a szervezetben, akár az egyénekben van a hiba a kormány támogatása mellett azt hiszem Hadik gróf munkássága ezen gyökeresen fog segíteni. Arra kérem a sajtót, hogy könnyítse meg nehéz feladatunkat jóakaratu bírálataival, de ne adjon majd teret olyan hátúgötti támadásoknak, amelyeknek valódi oka az, hogy az egyik vagy másik hatalmi csoportnak tyukszemére léptünk.

Mi van a vásárlási igazolványokkal?

Kaptuk a következő levelet:

Tisztelt szerkesztő Ur! Sok szó esik mostanában a gabona beszerzés nehézségeiről és a lapjokban is többféle javaslatot olvastunk a lakosság ellátásának módzatairól.

Még július 22-én jelent meg a kormányrendelet, amely szerint a „város polgármestere” van bízva a vásárlási igazolványok kiállításával a város területén termelt gabonára vonatkozólag.

Mi az oka annak hogy mi, nem termelők az igazolványokhoz még sem juthatunk?

A város polgárságának egy részét, mintegy 10.000 embert az aradi határban termelt búzából elláthatunk; ezek természetesen így a hatósági ellátás élvezetétől elesnek.

A lakosság türelmetlenül is várja azt a napot, amikor a saját őrlésű kenyereiből ehetik végre hosszú nélkülözések után.

Nem fogadható el, a munkásság részéről kifejezett azon óhaj, hogy a buza beszerzése vagy az összlakosságnak, vagy egyáltalán ne tétessék lehetővé. — A kormányrendelet megadja a jogot az egyedek részére és ezért ezen jogunkkal élni is kívánunk.

Felkérjük a polgármester urat, hogy a vásárlási igazolványokat minden kitérés nélkül adja meg a jelentkezőknek.

Mint hogy pedig a termelő érdeke is, hogy augusztus 31-ig értékesítse búzáját, — mert azután már csak két koronával olcsóbb árat igényelhet érte — nemcsak a fogyasztó kívánságát tolmácsoltam ezen soraimmal.

Reméljük, hogy a város lelkes új főispánja a még ellátásra szoruló 50.000 lakos érdekeit is szívében viseli és a bevásárlási jogosítványoknak a szomszédos járásokra való érvényesítését az illetékes tényezőknél mihamar kieszakoztli. *Jó kenyérre vágó aradi polgár.*

— **Elhunyt főorvos.** Posgay Lajos dr. Aradváros nyugalmazott főorvosa 82 éves korában vasárnap reggel meghalt. A jószívű, lelkiismeretes és hivatásának élő orvos halála általános részvételt keltett. Ma délután 6 órakor megtörtént temetésén kifejezésre jutott, az az igaz tisztelet, amely a város társadalmának minden rétegében őt iránta, mert koporsóját óriási tömeg vette körül, hogy utolsó útjára elkísérje. Varjassy Lajos polgármester vezetésével megjelent a város tanácsa, a törvényhatóság küldöttsége, hogy a város gyászának kifejezést adjanak, a hosszú évtizedekig áldásos tevékenységet kifejtett főorvos halála alkalmából. Posgay dr. 1872-ben lett Aradon tisztiorvos és a veszedelmes kolera járvány idején tett kiváló szorgalma elismerésül csakhamar tb. főorvos majd tiszti főorvos lett. A város egészségügyi viszonyainak fejlődése az ő nevéhez és lelkiismeretes munkásságához fűződik és közegészségi intézmények megteremtéséért igen értékes gyakran nehéz viszonyok között folytatott eredményes munkát. Koporsóját a szegények könnyes szemmel állták körül, mert az elhunyt főorvosban mindig támogatójukat találták. Erdemeit és közéleti tevékenységét Prohászka László dr. tb. főorvos méltatta a gyászoló közönségre mély hatást tett igen szép beszédben és bucsuztatva őt az orvosközönség nevében. Pozsgay István dr., a gyermekkorház igazgatófőorvosa az édes atyját gyászolja az eiköltözöttben.

— **A temesvári katonai Egység új vezetője.** Értesülésünk szerint a temesvári katonai egység vezetőjévé Mogán István dr. százados hadbíró neveztek ki a Mostárba távozott Sebők Kolos dr. helyébe. Mogán dr. majd két évig volt a harctéren, működéséért több kitüntetést kapott és közel egy éve mint a katonai egység vezetőjének helyettese dolgozott Temesvárott, hol udvarias, figyelmes modora és kötelességtudó eljárása révén egyformán keltett maga iránt tiszteletet és rokonszenvet.

— **Nevezetes számok.** Hamburgból jelentik: Hasselroth volt svéd miniszter Upsalában beszédet mondott melyben a középponti hatalmak csúdas erőfeszítéséről így szólt:

— XII. Károly svéd király példátlan hőstettei ismétlődnek meg abban a harcban, amit a középponti hatalmak vívnak igazukért. Németország és szövetségesei körül olyan vasból és tűzből való gyűrű fonódik, mely az egész világra kiterjed. A világ 1657 millió lakosából 1324 millió az entente és 147 millió a középponti hatalmak oldalán áll. A szárazföld 146 millió négyzetkilométerből 101.5 millió az ententehez tartozik és csak 2 és negyedmillió a középponti hatalmaké. A világ államai közül, ha Görögországot, San Marinót és Monakót nem számítjuk is ide, 25 ellenségeik van a középponti hatalmaknak. És ennek dacára a középponti hatalmaknál szó sincs gyöngüléstről, sőt minden jel arra mutat, hogy kártanak, bármennyig is tart ez az egyenlőtlen küzdelem és semmi sem jogosít arra a föltevésre, hogy a háború az entente haláltán tulerejének érvényesülésével végződik.

— **Szöllővétel.** Özvegy Bauer Károlyné tizenegy katasztrális holdat kitevő magyarádi szöllőjét a mai nap folyamán megvásárolták százhatvan ezer koronáért.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel fogadtuk Aradon azt a szomorú hírt, hogy Cs. Éndes Dánielnek, az Aradi Híradó felelős szerkesztőjének és tulajdonosának, tizenhét éves leánya, Csikszentsimonyi Endes Lujzika, hetekig tartó súlyos betegség után ma reggel elhunyt. A rendkívül talentumos és képzett urileány anyagi türelemmel viselte a súlyos megpróbáltatásokat és hosszas betegsége alatt isteabevetett erős hittel tűrte nagy fájdalmait. A mélyen sujtott szülők iránt érzett igaz részvétüknek igen sokan adtak már ma is személyesen és levélben kifejezést. Temetése július 31-én délután hat órakor lesz az Andrassy-téri 3. számú házból.

— **Minden zöltségfőte árát maximálhatja a polgármester.** Green Nándor főkapitány javaslatára a polgármester tudvalévőleg táviratot intézett az Országos Közlelmezési Hivatalhoz, amelyben kérte, hogy az eddig még nem maximált zöltség és főzelékféléket is maximálják, kivételi tilalmat léptessenek ezekre vonatkozólag is életbe és szintén vonják szükség esetén rekvirálás alá. A polgármester táviratára ma érkezett meg az Országos Közlelmezési Hivatal elnökének válasza, amelyben kiterjeszti a kivételi tilalmat és a maximálási illetve rekvirálási rendeletet azokra a zöltség és főzelékfélékre, amelyekre az eddigi rendeletek nem vonatkoztak, úgy mint a hagymára, káposztára, paradicsomra és egyéb fontos zöltségneműekre. A burgonyáról sajnos még ez az újabb rendelet sem szól.

— **Házasság.** Deutsch Vilmos tartalékos hadnagy és Hindl Mariska vasárnap házasságot kötöttek.

— **Megüresedett katonai alapítványi helyek.** A cs. és kir. hadügyminiszter több megüresedett katonai hely betöltésére pályázatot hirdet. Az érdeklődőknek részletes felvilágosítással szolgál a cs. és kir. térparancsnokság (Aradvár.) Tájékoztatás végett leközzöljük a megüresedett alapítványi helyek címét: Mauthner Ernő eszásár-jubileumi alapítványa, Bielin-ör-nagy-alapítvány, Morawetz Vencel Zsigmond-alapítvány, lovag Moerl János alezredes-alapítvány, lovag Dittlich Lőrinc-alapítvány, dr. Weber Albert-fele ösztöndíj alapítvány, a szátmárnémeti katonai leánynevelő-intézet szabad helyei, Strassy Anna örnagy özvegy-alapítvány.

— **A városi étkező.** A gazdasági szék mai ülésén Löcs Rezső elnök ismertette Gábor András és társa beadványát a tanácshoz a városi vendéglő létesítésére. Miután Gábor András és társa a várostól tizenkétezer korona kamatmentes kölcsönt kér, a gazdasági szék megakar győződni a vállalkozó és a vállalkozás bonitásáról és ezért csütörtök délelőtt tíz órára újabb értekezletet hívott egybe, amelyre Gábor András és társát is meghívják abból a célból, hogy megtudják mélyen biztosítékot hajlandó letenni arra, hogy a város pénze a vállalkozásban nem veszik-e el. A gazdasági szék főleg ahhoz ragaszkodik, hogy Gábor András társa a nagyfontossága és föltétlen szükséges városi étkeződe fenállását legalább egy esztendőre biztosítsa.

— **Nérem milliók birtokvétel.** Pozsonyból jelentik, hogy Pálffy-Daun József gróf, a pozsonymegyei Bieske mellett fekvő Tükrösmajor-bitokot három millió koronáért megvette, Pálffy-Daun József gróf legutóbb tünt fel azzal, hogy a kormány bemutatkozása alkalmával a főrendiházban bizalmatlanságát fejezte ki ellene az új minisztériumok felállítását.

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Oroszországban harcolnak hadosztályaink.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti este: Flan-driában az ellenséges tüzérség harci tevékeny-ma is csekélyebb volt, mint az utóbbi időben.

Hadosztályaink jelentős részei Zbruztól ke-letre orosz területen harcban állanak. A Dnyesz-ter és a Pruth két oldalán az ellenség keletre vonult vissza. A Ploesti Kanesti szakaszon az oroszok északkeleti irányban vonulnak vissza.

Zlocsovból jelentik: Vilmos császár Böhm Ermollinak a Pour le méritehez a tölgyfaleve-leteket, Bardolfinak pedig a Pour le mérite rend-jelet adományozta.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti: Kelet Ga-licia mintegy fel van szabadítva. Az oroszok a Zbruz határfolyótól keletre állanak. Csapa-taink széles fronton üldözik őket, közben több helyen átlépték a folyót. Czeremosz várost, az oroszok megerősített helyét félkörben vették körül. Az oroszok minden elkövetnek, hogy a veszélyes átkarolást kikerüljék. Ezért új és új csapatokat vetnek a szövetséges csapatok elé, hogy a Pruth és Dnyeszter közötti és a Dnyesz-ter és Zbruz közötti elkeseredett harcokban elő-nyösen megállhassanak. Zalescikből a Fundul Moldova nyugati partját értük el.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az

A burgonya maximális ára. Az Országos Közélelmezési Hivatal 66699. számú ren-delete alapján 1917. évi augusztus 1-től kezdve további intézkedésig Arad város területére nézve a mosott új burgonya nagybani eladási árát q-ként 54 koronában, 50 kg-on alul leendő ki-csinybeni eladási árát kg-ként 60 fillérben, a mosatlan új burgonya árát q-ként 50 kor., 50 kg-on aluli eladásokra nézve pedig kg-ként 56 fillérben állapítom meg. Ezen árak tullepése vagy bármilyen módon történő kijátszása az 1914. évi 50. t.-c. 9. §-a értelmében kihágást képez és az 1912. évi 63. t.-c. 15. §-ának 2. bekez-désében megjelölt közigazgatási hatóság által két hónapig terjedhető elzárással és 600 koro-náig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető Varjassy Lajos polgármester.

Lisztárúsítás. Közölni teszem, hogy augusztus 2-án, azaz esütőtől kezdődő liszt-árúsításon 50% fehér liszt és 50% rozsliszt kg kiadatni. Az 1260 gramos heti kis adag te-lát 630 gr. fehér és 630 gr. rozslisztből, az 1560 gramos heti nagy adag pedig 780 gr. fe-hér és 780 gr. rozslisztből fog állani. Az árakra vonatkozólag pedig közlöm, hogy a kis adag-nál 630 gr. nullás liszt ára 66 fillér, 630 főző gram-liszt ára 42 fillér, 630 gr. rozsliszt ára 39 fil-lér, a nagy adagnál pedig 780 gr. nullás liszt ára 84 fillér, 780 gr. főzőliszt ára 54 fillér és 780 gr. rozsliszt ára 48 fillér. A kettő, három, négy stb. adagoknál pedig a liszt ugyanannyi-val nagyobb súlyban és ugyanannyival maga-sabb árban szolgáltatandó ki. A közlelmezési hivatal vezetője.

A Növédelmi Hivatal céljaira újabban a következő adományok érkeztek: Vásárhelyi László 100, özv. Hermann Gyuláné 20, N. N. 2 korona; a Napközi Otthon céljaira: Bog-dánffy Béláné 100, Aradi Közgazdasági Bank 40, Ipar és Népbank 100, Hehs Béla 50, Aradi Általános Takarékpénztár 50, Viktoria takaré-kés hitelintézet 100, Dr. Darányi János 50, Gutz-jahr Mihály és neje 100, Schwartz Simon és fia 25, Haberfelner Béláné 10, Hász Erzsébet 20, özv. br. Urbán Ivánné 50, Vajda Zsig-mondné Kunágota 100, özv. Steiner Jakabné

orosz kárpáti front meglazulása már mintegy husz kilométerrel kibővült. Az osztrák-magyar csapatok ott szívós harcokkal a Moldova völ-gyön át Kimpolung irányában igyekeznek elő-rehatolni. A Szucsava, Szereth és a Czeremos völgyeiben tért nyertünk. Az előrenyomulást az 1200 méter magas kárpáti terület rendkívül megnehezíti. Gyalogságunk hősiességének azon-ban e hegység sem tud áthághatatlan akadályt gördíteni utjába, de a közlekedési viszonyok tü-zérségünk előrehaladását gátolják. Vonalaink most körülbelül Dornavatrától kezdve a Vale-putna, Putna völgyben Fundul Moldovától nyu-gatra a Breazán át az alsó Moldova mentén az-után a Zivnicán át Czeremosz völgyéig húzó-dnak. A Dnyeszter és a Pruth között az ellenfe-let, amely új állásában is fénytelen ellenállást tanúsít, több ízben visszavertük. A Pruth és a Dnyeszter között az oroszok ellenálló ereje még mindég meg van törve. Csapataink szilaj előretörésével szemben az ellenségnek mindenütt hátrálnia kell. A Pruth és a Dnyeszter között le-yő vidék rövidesen szabad lesz az ellenségtől.

20, Lőcs Rezsőné 10, Dr. Glatfelder Gyula 30 korona. A parkünnepére felülfizettek: Gróf Károlyi Gyuláné 200, gróf Károlyi Mar-git 100, gróf Károlyi Gyula 100, Purgly László 100, Purgly Lászlóné 100, Friebeisz Meklóné 50, Dr. Zimmermann Károly 20, Ländler N. 2, Török József 1, Török János 1 korona. Név-telen felülfizetések 395.60 korona. Jegyek ár-ából 8312 korona. Cukrászda stb. jövedelme 1525.38 korona. Adományok és felülfizetések 14,483.60; bruttó jövedelem tehát 24,320.98 korona. Kiadások: 1,420.98 korona, tehát az ünnepély tiszta jövedelme 22,900 korona. A sorsjátékra még beérkezett: özv. Kristyory Jánosnétól 5 doboz pipákérés, 4 csomag va-salószén, Karolini Mihályné 3 és fél kg. liszt, 9 uborka, Fischer Antalné 3 üveg paradicsom, 2 üveg bor, Ecker Gyuláné 3 doboz kávé, 1 doboz keményítő, Egy kongreganista 3 üveg ecet, 1 kg. bab, Zubor Andorné 3 üveg bor, dohány, Petrányiné 1 üveg lekvár, 1 csomag gyertya, Bázler Jánosné 25 tojás, 2 üveg be-főtt, griz, Lőcs Rezső 1 nagy kosár zöldség-féle, Kintzig Gézné 4 üveg bor, tarhonya, Vásárhelyi Janka 12 tök, Rónay Jánosné 1 kosár zöldség, 1 kosár gyümölcs, Pauzár nő-vérek 2 nyul kosárban, Kneffel K. és Fiai 10 csomag szén, Ransburg Sándorné 1 tök, özv. Dr. Vannay Jánosné 3 üveg bor, 1 üveg iz, Rónay Dóra 1 torta, Schwartz Simon és, Fia 7 doboz rovarpor, 2 tolesér, 1 pár papucs, Ur-bán Endre 10 pohár, özv. br. Andonyi Ká-rolyné 3 kosár zöldségféle, 2 kosár tojás, 3 orsó cérna, Faragó Gyuláné 1 nagy kosár zöld-ségféle, br. Neumann Alfrédné 3 üveg rum, Kneffel Lajosné 2 nyul, özv. Süttő Józsefné 12 pohár, 18 tányér, Dr. Iszpravníkné 2 szap-pan, Szabó Albert 18 tányér, 12 pohár, Dr. Köpf Jánosné 2 kenyér, Scherhag nővérek 2 virágkosár, Venter Viktoria 3 üveg bor, 1 üveg pálinka, Schmurák Mária 1 pár galamb. Mind-ezen nemesszívü adakozóknak hálás köszö-netet mond, és a n. é. közönségnek a Hivatal iránt tanúsított szíves jóindulatát a jövőre is kéri a Növédelmi hivatal nevében Baross Boris ügyvezető alelnök.

— Keresk. szakoktatás. Négy havi ma-gántanfolyam nők számára aug. 1-én veszi kez-detét. Beiratkozás: Lázár Vilmos-u. 2. 4998

— Könyv- és zenemű ajándékok Ker-pelnél. 3691

— Szerda, augusztus hó 1-én kezdődnek Koppel Gyula kedvelt impresszárió sláger-műsorú „Orfeum”-előadásai a Központi szál-lodában.

— Téli szén szükségletét mindenkinek al-kalma van beszerezni a héten. Forduljon ez irányban a Messinger Boy vállalatához, Deák Ferenc utca 8. 4997.

Kozákok temetése

Pétervárott.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Pétervár. A Távirati Ügynökség je-lenti: Ma temették a legutóbbi zavar-gásoknak áldozatul esett kozákokat. A temetésen Kerenski vezetésével az egész kormány megjelent, valamint a helyőrség tisztikara és a diplomáciai szervezet. Kerenski gyújtó hatású be-szédet tartott, amelyet a tizezrekre menő tömeg nagy tetszéssel fogadott.

Lugano. A Corriere della Sera sze-rint Péterváron nyugalom van, de azért a letartóztatások és a házkuta-tásokat tovább folytatják. A halál-büntetéseket a fronton kívül átmeneti-leg az ország belsejében is vissza-állították.

Pétervár. Az ideiglenes kormány elhatározta, hogy a Szibériából haza-érkező büntetéseket felmenti a kato-nai szolgálat alól.

LEGUJABB.

Erkezett reggel 3 órakor

Czernin lemondott volt az am-nesztia rendelet miatt.

München. A Münchener Neueste Nachrichten a következő Bécsből kel-tezett táviratot közli: Levelezőnk a legjobb forrásból szerzett értesülése szerint az amnesztia rendelet kiboc-sájtása után Czernin Ottokár gróf külügyminiszter az uralkodónak fel-ajánlotta lemondását. A lemondás okát abban kell keresni, hogy a kül-ügyminiszter kibocsájtandó amnesztia rendeletről előzetes tudomással nem bírt.

Bécs. Dasynszki szocialista képvise-lő ma érkezett vissza Stockholmból. Képviselő körökben kijelentette, hogy a stockholmi konferenciájának ered-ményével nincsen megelégedve. A nemzetközi konferencia aligha lesz szeptember előtt megtartható és arra is kell számítani, hogy a svéd kép-viselő választások ugyanekkor lesz-nek.

Stockholm. A Times jelenti Péter-várról: Az orosz főhadiszálláson szá-molnak azzal, hogy a központi hatal-maknak Podolia felé való előretörése alkalmával Nyugatmoldova haditerü-letté válik.

Lugano. A Corriere della Sera je-lenti Pétervárról: Tekintettel arra, hogy a szövetségesek még mindig nem foglaltak állást ama orosz kö-veteléssel szemben, hogy a békét am-neció és hadi kárpótlások nélkül kell megkötni, azt hiszik, hogy az entente végső elhatározásait ebben a kérdés-ben bizonytalan időre ismét el fog-ják halasztani.

Elvállalok mindennemű szobafestő, szobakárpítózó, cimfestő- és mázolómunkát, elsőrangú és modern kiutalban

CZEILER ISTVÁN

ARAD, Weitzer János-utca 8. szám.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fogház — hadisegély csalásért. Budapestről telefonálja tudósítónk: A budapest büntetőtörvényszék ma ítélkezett Glasz Ernő hivatalnok és társai büntügyében, akik hamis hadisegélykönyvecskékkal és iratokkal alaposan megkárosították a fővárost. A törvényszék Glasz Ernőt két évi fogházra, négy okirathamisítás miatt, Dominus Olgát felmentette, Klein Mártonnét egy évi börtönre, Szentimrey Józsefet négy hónapi fogházra, ítélte egy fiatalkorú vádlottat próbára bocsátotta míg a többi vádlottat felmentette.

MOZGÓKEPSZINHAZ.

* A grófné levelel. (Nordisk szenzáció az Apollóban.) Eppen a napokban járta be az a hír a világsajtót, hogy a Nordisk gyár anyaghiányban üzemeltetett. A színház sietett a meglévő készítményeket magának biztosítani és ez magyarázza azt a körülményt, hogy tegnap két Nordisk slágert mutatott be a színház egy műsorban. Az egyik a „Grófné levelei” című detektív dráma, de abból az előkelő fajtából, amelyet ettől az előkelő gyártól megszoktunk. Nincs benne vér, hiányzik a borzalom, s csupán a cselekmények bonyodalma és a kibontakozás meglepő leleményessége jelzi, hogy detektív képpel van dolgunk. — Ezután következik a műsor kiváló slágere Utazás a házasság felé” című Nordisk vígjáték, melynek főszerepében Rita Clermont jeleskedik. Alőle új milliomos házasságot akar perszifálni aki a vagyon mellé egy feltétlenül arisztokrata gögőt is szükségesnek tart, s ezért gróft keres leányának. S amint ez lenni szokott, a leánynak szíve másfelé húz, sok kaland, zavar, és visszás jelenet után végre mégis, — bár külön-külön uton egymásra talál a leány és a gróf, és tényleg az utazásnak célja beteljesül, egy pár lesz a fiatalokból. A közönség a pompás műsor mindkét slágerét meglepő rokonszenvvel fogadta és a siker olyan osztatlan és nagy volt, mint amilyet minden Nordisk műsor kiváltani szokott. 3

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A széná reklámlása. Ma érkezett meg a polgármesteri hivatalhoz a honvédelmi miniszter rendelete, amellyel elrendeli, hogy a katonaság szénaszükséglet biztosítására, Arad város törvényhatóságának területén a termelőkől a katonai parancsnokság a készletben levő szénát elrakvirálhatja, csupán a gazdálkodónak saját céljaira szükséges mennyiséget köteles meghagyni.

A szerkesztésért felel:

Stauber József.

Szabó Mihály a maga, úgy az alólírottak, valamint számos rokon és ismerős nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentik a felejthetetlen jó hitves, illetve testvér, sógornő, nagynéni és rokon

Szabó Mihályné

szül. Bugyi Mária

folyó évi július hó 30-án délelőtt 11 órakor, életének 61-ik s boldog házasságuk 41-ik évében a Mindenható rendelkezéséhez képest váratlanul történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai folyó évi augusztus hó 1-én délután 4 órakor fognak a Süveg-tér 7. számú saját házából a róm. kath. egyház szertartásai szerint a helybeli alsó temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Aldás és béke poraira.

Arad, 1917. július hó 30-án.

Mazurek Jánosné testvére. Özv. Halász Jánosné, Özv. Crisztián Jánosné sógornő. Crisztián György, Dr. Criszta Kálmán, Crisztián Dezső, Crisztián Jenő unokaöccsei 15

Varga Imre első temetésrendező intézete Arad Andrassy-tér 13. Telefon nappal: 37. Éjjeli szolgálat: 738.

CSAK

RÁDIUM

SÓSBORSZESZT

használjunk-test és egészség-ápolásra.

Nagy üveg ára	K. 6.60
Közep üveg ára	K. 3.30
Kis üveg ára	K. 1.20

Gyártja:

A Dunántúli Gazdas. Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága Nagykanizsár. 4981

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintéshez ajánlok patkány- és egérintőszert. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkány- és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintőszert baltusárral:

1 kis adag 2-300 patkány irtására 12 K.

1 nagy adag 3-600 patkány irtására 20 K.

„Matteine”

vegyészeti laboratórium

Berez Béni-tér 1. szám. Telefon 10-45. 501

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, láb-badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 3 korona 60 fillér. Nagy palack ára: 6 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerősítő szer, finom fűszeres ízű, zson-gító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegség részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 4 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 4 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1945

Rozsnyay Máttyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppe” folyadék és „Peppe” hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppe folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.
Peppe hintőpor 1 kor. — fill.

Katonáknak

fontos tudni, hogy

ruhatetük

kiirtására legjobb szer a PETRIS folyadék, ára 2 kor. és MADAR hintőpor, ára 2 kor.

Szűrvesztő-

Depiller.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt ar, nyak vagy karkrél, stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ara utasítással 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrassy-ut 22. szám.

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birtokok eladását, parcellázását közvetíteni vállalkozok. Az ország minden részében előjegyezve kis- és nagybirtokok. Aradon magán- és bérházak. Ajánlatokat, megbízásokat kér

Halmi József

adásvételi közvetítő iroda.
Lakás: Deák Ferenc-u. 5.
Telefon 726. 2369

Gépolaj,

Hengerolaj,

Tovotte gépszir,

Kocsikenőcs,

állandó nagy raktár

Mubert József

Arad.
Telefon 262. szám.

616—1917. g. sz.

Árverési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező Béla-tér 1—2. a. ingatlanon lévő mintegy 800 négyzetméter konyhakertészetre alkalmas terület bérletére a városháza I. emeletén lévő gazdasági hivatalban folyó év augusztus hó 6-án d. e. 10 óra-
kor árverést tart.

Kikiáltási ár évi 400 korona. Bónuszpénzül letendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokkal.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az ajánlatok lezártan, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompász mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok uránál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1917. évi július hó 20-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Viszkoteg, izzadás, napégés, bőrhámítás, rüh és sörnyörvény, fehérvér, dagadt és sebek ellen biztos és gyors határu szer a

Boroka-kenőcs,

am piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely

3 K. nagy tégely 5 K. családi tégely 9 K. Hozzávaló borGascappan 4 korona. Készít: Gerő Sándor Gyógytörtész, Nagykerész. 108. 7181

Aradon kapható: gutori Földes Kelemen és Földes és Héhs gyógyszerárban.

Meghívó

A Magyarpécskai Fogyasztási Szövetkezet

1917. augusztus hó 9-én, délután 5 órakor, Magyarpécskán, a községháza tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvet bítelesítő 2 részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1916. évi zárszámadásoknak előterjesztése.
3. A felszámolás kimondása és egy 3 tagu felszámoló-bizottság választása.
4. esetleges indítványok.

Magyarpécskán, 1917. július hó 28.

Az Igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleget, a szövetkezet jelenlegi helyiségében. (Petőfi-u. 188. sz.) a tagok bármikor megtekinthetik. 4980

2311—917.

Pályázati hirdetés.

Elek nagyközségben ujonnan szervezett kettő irnoki, valamint az előléptetés folytán esetleg megüresedő egy irnoki, összesen tehát három irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állások javadalmazása 1400 kor., 1300 kor. és 1200 kor. fizetés és egyenkint 300 korona lakbér.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az előirt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám legkésőbb f. évi augusztus 15-ig adják be.

Jegyzői oklevéllel bírók az állások betöltésénél előnyben részesülnek ugyan, de az állások jegyzői képesítéssel nem bírókkal is betöltve lesznek.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Elek, 1917. július 26.

Hajdu.

h. főszolgabíró.

4973

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éves ft. a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értegetem a n. é. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtőtermet** nyitottam, ahol legújabb berítési és amerikai módszer szerint kezeltem betegeimet, foghuzás teljes érzéstelenítéssel (tagasztás után.) Aranyhíjak, aranykoronák, mindenemű kausok fogazatok, száradás nélküli és légtömörít. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), megcsukalt díszszabás mellett készítemek. Baccas partfogását kévno tiszteltet. Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 3—12-ig, d. u. 2—5-ig. Vidékiek 24 órára belüli kielégítetnek. 461

Városi és megyei telefon 380.

Uj üzlet!

Hell és Társa

villanyfelszerelési, csillárok, varrógép, gramophon s minden az ezekhez tartozó alkatrészek raktára

Forray-utca 2/a. (Lukácsy-ház.)

Elvállal minden e szakmába vágó javítási munkálatokat, melyek a legutányosabban és pontosan eszközöltetnek.

Legújabb gramophon lemezek állandóan raktáron vannak.

A n. é. közönség szives partfogását kéri

4875 **Hell és Társa.**

Városi és megyei telefon 380.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir város törvényhatósági bizottsága 17713/285—1917. számú határozatával a pócegdör tisztítási díjakat további rendelkezésig 1000 literenként oly házakban, ahol a kocsi a pócegdörig hajthat 12 koronába, ott ahol pedig a takarítás vederrel a kapun keresztül való kihordás útján történik 14 koronában állapította meg.

Arad, 1917. július hó 18.

Green Nándor, főkapitány.

14198—1917. kh.

HIRDETMEY.

A m. kir. Honvédelmi Minister Urnak az 5.20 mm. közötti vasagságu gömb és négyzetvas tárgyában kelt. 11667—1917. em. 20b. sz. rendeletét a következőkben teszem közhírré:

Az 5.20 mm. közötti vasagságu gömb és négyzetvasbol (ide értve a beton vasat is) az 1917. évi unius hó 5-én a magyar szent korona országainak területén megévő készletek az alábbi rendelkezése értelmében ezennel hadicélokra igénybevetteknek jelentem ki és ezeket a készleteket a 3—5 §-ok közelebbi rendelkezései szerint be kell szolgáltatni.

Aki a jelen rendelettel hadicélokra igénybevevett készleteket vagy annak részét a jelen rendelet ellenére be nem szolgáltatta, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénz büntetéssel büntettetik.

Arad, 1917. június hó 16.

Green, főkapitány.

Mélyen tisztelt Háziasszony!

„EFFENDI“ Seprő

a legjobb munkát végzi, mert a seprők legjavát képi.

„EFFENDI“ Seprővel

ha kísérletet tesz, életében más seprőt nem vesz.

„EFFENDI“ névre

ügyelni kérem, a mi látható minden seprőnyélen.

„EFFENDI“ Seprőt

fűszer-, festéküzletekben tartják, hol vásárlását örömmel várják.

4497

Az Arad- és Hunyad-megye határán lévő

ALVÁCZA GYÓGYFÜRDŐ

természetes kénes hőforrások 4695

csodás eredménnyel gyógyítanak

oszt, rommát, kősvényt, osontszút, lebesodást és különböző női bajokat. Felvilágosítással készséggel szolgál.

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.
 Minden szó hirdetői ára 2 fillér. Vastagabb betűkkel 16 fillér.
 A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
 A legkisebb hirdetés ára 1 korona.
 Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
 Hirdetéseket délután 1/2 óráig vesszük fel.
 A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

Négy vigkedélyű

vidéki urileány, szórakozás céljából levelezne csakis intelligens, fiatal emberekkel 24 évtől kezdve. Leveleket Ipolyka, Mici, Kató és Dudas névre a kiadóhivatal továbbítja. 4978

Melyik

szellemes urileány, levelezne üdülő katonaisztival ismeretség reményében. Cím Rózsa főhadnagy Alvácza 4975

Hűségös Barát

kedden este 7-ig a jelzett helyen várja. Ella. 4990

Alkalmazást keres.

Rözs- és divatárú

kereskedésbe kiszolgáló, pénztárosnői vagy ehhez hasonló állást keres egy 18 éves leány, aki magyar és románul perrekt beszél, több évi gyakorlati és ki-tűnő bizonyítvánnyal rendelkezik. Ajánlatokat fizetés megjelölésével kér. Cím a kiadóban. 4977

Alkalmazást nyer.

Irodai teendőkben

jártnas férfi vagy nő, teljes ellátás és 40 kor. havi fizetéssel a marosborsai körjegyzőségénél augusztus 1-re alkalmazást nyer. 4974

Fiatalkorú kereskedő

segéd, azonnali beépítésre kerestetik. Hubert, Szabadság-tér 8. 4991

Begedő keresek

fűszer-, vas- és rövidáru-üzletem részére augusztus 15-re. Román nyelv bírása és pálinkakezelés tudása megkívánatlik. Ajánlat fizetési igénytel Goldberger Gábor céghez Marosborsra küldendők. 4913

Munkonyelvet

keresnek pankotai parvasutunkhoz. Házai Paternelló r-t. Boros Béni-tér. 4965

Szakácsnő

jó bizonyítvánnyal felvétetik. Zrínyi-u. 2., I. em. 4959

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fia, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Vétel és eladás.

Azonnali vesztünk

Borazéki, Málnási és hasonló ásványvízes üvegek liter és 1/2 literest, továbbá tintás üvegeket és korsókat is. Simonyi-u. 6. sz. 4979

Figyelem,

ne legyen megcsalva. Klószér hagyja lemértni az aranyát és ezután fizet K. 8.—ig 1 gramm aranyért Brandes ekszerész Arad, József főherceg-ut 12. szám. 4815

Szállószagok figyelmebe.

Percodil 45%-os, szaloidin (nátriumthiosulfát) oldim ellen. Egyszerű mász raktáron. Különböző nagyságú szőlőprések, szőlő-zuzó malmok nagyválasztékban. Opálosi Hitelszövetkezet, Opálos. Telefon szám 3.

Használt ólom

megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7892

Eladó
 egy modern szalonlőkör, 1 új ebédlő-szónye, jó karban levő varrógép és 1 gramophon. Megtekinthetők 2-5-ig. Deák Ferenc-u. 40/a, II. lépcső, mézaan 2. 4948

NOMOK

finom, vagy kavicsos, házhoz szállítva megrendelhető Porczánál, Szent Pál-utca 14. sz. alatt. 4936

Ecetiszv

vegytiszt, étkezési célra, ecetszesz és asztali ecet nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható. Friedl és Társa, Iű-szerkereskedésben, Szabadság-tér 5-6. szám. 4950

Baromszívás

elleni szer, Tiki* kapható egyedül Wajdits gyógyszerárban, Ferenc-tér. Kis üveg 190 kor., nagy üveg 350 kor. 2847

Bályegységek

részére új nagy választék érkezett Deák Béla könyvkereskedésbe Arad, Forray-utca. Telefon 902. 4421

Vessék

uraktól levetett férfi ruhát, valamint mindenféle egyenruhát a legmagasabb árban. Vidékre is elmegyek. Bieier Ignác, Bocskó-utca 1. 761

Tégla

őminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos áron kapható. Jiraszek iroda Lovarda-u. 1. szám, telefon 1097., vagy Lázár iroda, Hasszinger-utca 5. szám, telefon 747. szám. 3783

Vessék

használt, átfurt, boros, sörös, ásványvízes és hordó dugókat 6 koronáért kilogrammonként. Kérelmeket az Aradi Köz-löny továbbítja. 5000

Egy újig használt egyenáramú
 2 1/2 lóerős motor eladó. Bővebbet az Aradi Köz-löny kiadóhivatalában.

Oktatás.

Korrepetitort

keresek, ki második és negyedik gimnazistát latinból javítóvizsgára előkészít. Varjassy Lajos-utca 123. 4993

VI. lelső

végzett és kereskedelmi érettségivel bíró leány, tanításra ajánlkozik. Cím a kiadóban. 4995

Ingatlan.

Baraszkai megállónál

egy 6 katastrális hold szőlő eladó. Bolyos Istvánné, Thököly-tér 5/a. 4976

Emeletes

ház az Rótvös-utcában eladó. Bővebbet Szabadság-tér 7., I. em. 4992

Magánház

Wesselényi-utca 24. szám a. eladó. 4994

II. emeletes

adományos bérház az Erzsébet királyné-köruton eladó. Cím a kiadóban. 4839

Perányi-utca 6-8.

számu ház 1500 m² kerítel eladó. Érdeklődni ugyanott. 4857

VASUTHOZ KÖZEL

Fábián László-utca 3. számu, több lakással bíró ház, eladó. Bővebbet Szent Pál-utca 14. alatt. 4936

MÁRIARADNÁN

templommal szemben szép ház gyű-mölcsös kerttel olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4930

Orszay-utca 17.

számu bérház, szabadtérből eladó. 4851

Orszay-utca 11.a.

számu új ház eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 4831

5 szobás urli magánház

modern berendezéssel, parkirozott fenyves udvarral, külön álló üres telekkel a belvárosban eladó. Megtekinthető délután 4-5-ig. Cím a kiadóban. 4841

Gyógyászat.

Hehs Vasas chinabera.

Suverén szer vérzegényesség, sápkér, szé-ülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infektiból eredő meg- betegedés ellen úgy fejtőt-teknek, mint gyermekkeknek. Ára 5.— kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

A drága vanillió

teljesen pótolja a pompás zamatu Vanil-lon, egy zacskó ára 14 fillér. Cukraszok-nak, vendéglősöknek nélkülözhetetlen. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Ruh és viszkotegység

elleni fehér kendőcs kapható egyedül Ferenc-téri Wajdits-gyógyszerárban. Kis tégely 2 korona, nagy tégely 3 korona 50 fillér. 6171

748. Telefon 748.

Van szerencsém a nagyérdemű köz-ség tudomására hozni, hogy mintán a katonaságtól elbocsájtottak

vizvezeték és csator-názási üzletemet megnyitom.

Raktáron tartok closettet, mosdó-kagylót, esővet, kutakat stb.

Nagy javító műhely.

Levelezőlap meghívásra, vidékre is megyek. — A nagyérdemű közön-ség pártfogását kérem 4955

Mókos Márton

szerezőmester, Fábán-u. 12. sz. Tanulók felvételtnek, hadiárvaik előnyben.

Cognac:

Keglevich,
 Dékány, Marty,
 Adriatica gyártmány,

valamint likőr és rum, palac-kokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2056

Weiszberger Sámuel

utódánál

Körösvölgyi Pálinkaraktár

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

31529—1917. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a 11. E. sz. német katonai kórház, mely Teleky-utca 27—28. sz. a. lévő jár. kal. román leányiskolában volt elhelyezve, Aradról való el-ávozásakor ezen intézet udvarán egy ismeretlen egyéntől kiköleső-rőzött szekeret hagyott hátra.
 Felhívom a szekér tulajdono-át, hogy tulajdonjogát hivata-lomnál 1 év és 1 nap alatt igaz-solja, mert ellenkező esetben a szekér mint gazdátlan, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fog-latni.
 Arad, 1917. június hó 18-án.
 Green, főkapitány

Aradi écsznaádi egyesült vasutak menetrendje.

Ervényes 1917. évi június 1-től.

Aradról Szegedre indul:

Személyvonat reggel 6.40
 Személyvonat délután 4.18

Aradról Szegedre érkezik:

Személyvonat déliben 12.60
 Személyvonat este 9.31

Szegedről Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.06
 Személyvonat délután 3.17

Szegedről Aradra érkezik:

Személyvonat reggel 7.33
 Személyvonat este 7.51

Aradról Brádra indul:

Személyvonat reggel 5.40
 Személyvonat délután 12.43

Aradról Brádra érkezik:

Személyvonat délelőtt 11.53
 Személy vonat este 7.46

Brádról Aradra indul:

Személyvonat éjjel 3.00
 Személyvonat délután 1.13

Brádról Aradra érkezik:

Személyvonat délelőtt 10.00
 Személyvonat este 7.33

Aradról Borosjenőre indul:

Raggel 8.26

Aradról Borosjenőre érkezik:

Délelőtt 10.44

Borosjenőről Aradra indul:

Délután 1.30

Borosjenőről Aradra érkezik:

Délután 3.43

Aradról Ujszentannára indul:

Délután 5.30

Aradról Ujszentannára érkezik:

Este 6.10

Ujszentannáról Aradra indul:

Este 6.22

Ujszentannáról Aradra érkezik:

Este 6.58

Borosjenőről Csermőre indul:

Vegyes vonat délelőtt 9.32
 Vegyes vonat délután 5.32

Csermőről Borosjenőre indul:

Vegyes vonat reggel 6.82
 Vegyes vonat délután 4.20

Mezőhegyesről Kétegyházára indul:

Motoros vonat reggel 3.37
 Motoros vonat este 6.20

Kétegyházáról Mezőhegyesre indul:

Motoros vonat reggel 6.10
 Motoros vonat délután 4.10

Ujszentannáról Kétegyházára ind.:

Motoros vonat reggel 9.25
 Motoros vonat este 7.00

Kétegyházáról Ujszentannára ind.:

Motoros vonat reggel 6.00
 Motoros vonat délután 4.00

Boroszebeáról Menyházára indul:

Vegyesvonat délelőtt 9.00
 Vegyesvonat délután 4.45

Menyházáról Boroszebeare indul:

Vegyesvonat reggel 5.00
 Vegyesvonat délután 2.39

Használt csomagoló papir megvételre ke-restetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. :-: